หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ต้นทุนและรายได้จากการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่

ฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่เป็นผลไม้ที่สามารถปลูกได้ง่ายให้ผลผลิตเกือบตลอดปี จึงเป็นที่นิยมปลูกกันอย่างกว้างขวาง เนื่องจากเกษตรกรผู้ปลูกสามารถมีรายได้มาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ที่กล่าวไว้แล้วในบทที่ 2 มีหลายขั้นตอน เริ่มจากการเตรียมดิน การปลูก การดูแลรักษาและการเก็บเกี่ยวผลผลิตไปขาย ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น และค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะเป็นต้นทุนในการปลูกฝรั่ง เมื่อนำไปหักจากรายได้จากการจำหน่ายผลผลิต จะทำให้ทราบกำไรหรือขาดทุนจากการปลูก โดยทั่วไปแล้วเกษตรกรส่วนใหญ่จะทราบกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณตัวเลขและประสบการณ์ที่ผ่านมา ดังนั้นในการศึกษาเกี่ยวกับต้นทุนและรายได้จากการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ จึงใช้วิธีการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลทางด้านรายได้และรายจ่าย และนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ผลตอบแทนในลำดับต่อไป

ลักษณะต้นทุนการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่

ต้นทุนในการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่จะประกอบด้วย ต้นทุนทุกชนิดที่เกิดขึ้น ตั้งแต่การเพาะปลูกจนกระทั่งเก็บเกี่ยวผลผลิต ซึ่งมีทั้งต้นทุนที่จ่ายเป็นเงินสด (Cash) เช่น ค่าวัสดุที่ใช้ในการดูแลรักษาต้นฝรั่ง ค่าแรงงาน เป็นต้น และต้นทุนที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสด(Non-Cash) เช่น ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรอุปกรณ์การเกษตร เป็นต้น ซึ่งในการวิเคราะห์ต้นทุนการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ จะแบ่งต้นทุนเป็น 2 ประเภทคือ

1. <u>รายจ่ายลงทุน</u> (Capital Expenditure) หมายถึงรายจ่ายที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกิจการมากกว่าหนึ่งงวดบัญชี เมื่อเกิดรายจ่ายประเภทนี้จะถือเป็นสินทรัพย์ก่อน ต่อเมื่อนำสินทรัพย์นี้มาใช้งานจึงจะตัดต้นทุนของบริการที่ได้รับจากสินทรัพย์นั้นในงวดหนึ่ง ๆ มาเป็นรายจ่ายประจำงวด[1] รายจ่ายลงทุนที่เกิดขึ้นจากการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ ได้แก่

---

[1] เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. <u>การบัญชีต้นทุน</u> (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 14-15.

จำนวนเงินที่จ่ายไปเพื่อจัดหาเครื่องมือต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปลูกฝรั่ง เช่น เครื่องรดน้ำ เครื่องพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เรือ เป็นต้น ' นอกจากนี้ยังรวมถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก่อนที่ต้นฝรั่งจะให้ผลผลิต ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน ค่าใช้จ่ายในการปลูกปีแรก เช่น ค่ากิ่งพันธุ์ ค่าแรงในการปลูกฝรั่ง และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในปีที่ 1 อันเป็นระยะเวลาเลี้ยงต้นฝรั่งให้สมบูรณ์ เพื่อให้ต้นฝรั่งอยู่ในสภาพพร้อมที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการทำสวนฝรั่งมากกว่า 1 ปีของการเพาะปลูก จึงได้นำรายจ่ายลงทุนดังกล่าวมาคิดเป็นค่าใช้จ่ายตามประโยชน์ที่ได้รับในแต่ละปี ตั้งแต่ปีที่ 2-7 เช่น ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือการเกษตรต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำสวนฝรั่ง ค่าตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในระยะเวลา 1 ปีแรกของการปลูกฝรั่ง เป็นต้น

2. <u>รายจ่ายประจำ</u> (Revenue Expenditure) หมายถึงรายจ่ายที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในงวดที่เกิดรายจ่ายเท่านั้น ดังนั้น จึงถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายจ่ายนั้น ๆ รายจ่ายประจำของการปลูกฝรั่งจะมีลักษณะคล้ายคลึงกันทุกปี และถือเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละปี นับตั้งแต่ปีที่ 2 เป็นต้นไป ซึ่งระยะเวลาดังกล่าว เป็นระยะเวลาที่ต้นฝรั่งให้ผลผลิตแล้ว ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ได้แก่ ค่าวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาต้นฝรั่ง ค่าแรงงานในการทำสวนฝรั่ง ค่าใช้จ่ายในการห่อผล และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีก เช่น ค่าเช่าที่ดิน ค่าซ่อมแซมเครื่องจักร เป็นต้น

ในการคำนวณต้นทุนการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ จะทำการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ ระหว่างสวนที่มีการดูแลรักษาต้นฝรั่งเป็นอย่างดี จำนวน 15 ราย พื้นที่รวม 134 ไร่ และสวนที่มีการดูแลรักษาต้นฝรั่งน้อย จำนวน 15 ราย พื้นที่รวม 115 ไร่ โดยต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่คำนวณได้จากการนำต้นทุนแต่ละประเภทหารเฉลี่ยด้วยจำนวนพื้นที่รวมของแต่ละกลุ่ม โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับต้นทุนการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่แต่ละกรณีดังต่อไปนี้

<u>กลุ่มที่ 1 สวนที่มีการดูแลรักษาดี</u>

มีรายละเอียดเกี่ยวกับต้นทุนในการปลูกฝรั่งสำหรับสวนที่มีการดูแลรักษาดี ตามตารางที่ 3.1 ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ต้นทุนในการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี - เกษตรกรกลุ่มที่ 1

หน่วย : บาท

ปี / รายการ	0	1	2	3	4	5	6	7	รวม	อัตราร้อยละ
รายจ่ายลงทุน										
1. ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน										
1.1 ค่าปรับพื้นที่	1,225.96								1,225.96	1.35
1.2 ค่าขุดแทงและตกแต่งร่องน้ำ	664.27								664.27	0.73
1.3 ค่าปรับหน้าดินและเกลี่ยดินดิน	378.74								378.74	0.42
2. ค่าใช้จ่ายในการปลูกปีแรก										
2.1 ค่าต้นพันธุ์	634.03								634.03	0.70
2.2 ค่าแรงงานในการปลูก	183.28								183.28	0.20
2.3 ค่าปุ๋ยรองก้นหลุม	420.15								420.15	0.46
รวมรายจ่ายลงทุน	3,506.43								3,506.43	3.87
รายจ่ายประจำ										
1. ค่าวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาต้นฝรั่ง										
1.1 ค่าปุ๋ยคอก		408.13	408.13	607.99	607.99	607.99	607.99	607.99	3,856.21	4.26
1.2 ค่าปุ๋ยเคมี		1,802.24	2,225.37	3,031.94	3,031.94	3,031.94	3,031.94	3,031.94	19,187.31	21.19
1.3 ค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช		1,736.72	2,160.60	3,067.32	3,067.32	3,067.32	3,067.32	3,067.32	19,233.92	21.24
1.4 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง										
1.4.1 เครื่องวัดน้ำ		566.48	566.48	552.60	552.60	552.60	552.60	552.60	3,895.96	4.30
1.4.2 เครื่องพ่นสาร		106.84	122.29	175.35	175.35	175.35	175.35	175.35	1,105.88	1.22
รวม		4,620.41	5,482.87	7,435.20	7,435.20	7,435.20	7,435.20	7,435.20	47,279.28	52.22

ปี / รายการ	0	1	2	3	4	5	6	7	รวม	อัตราร้อยละ
2. ค่าแรงงานในการทำสวนฝรั่ง										
2.1 ค่าแรงงานใส่ปุ๋ยคอก		11.19	11.19	11.19	11.19	11.19	11.19	11.19	78.33	0.09
2.2 ค่าแรงงานใส่ปุ๋ยเคมี		221.64	221.64	221.64	221.64	221.64	221.64	221.64	1,551.48	1.71
2.3 ค่าแรงงานพ่นสาร		211.94	356.72	356.72	356.72	356.72	356.72	356.72	2,352.26	2.60
2.4 ค่าแรงงานรดน้ำ		377.80	377.80	402.99	402.99	402.99	402.99	402.99	2,770.55	3.06
2.5 ค่าแรงงานดูแลรักษาอื่น ๆ		671.64	1,007.46	1,007.46	1,007.46	1,007.46	1,007.46	1,007.46	6,716.40	7.42
2.6 ค่าแรงงานโกยเลน		0.00	322.77	322.77	322.77	322.77	322.77	322.77	1,936.62	2.14
2.7 ค่าแรงงานห่อผล		0.00	454.79	874.84	874.84	874.84	858.02	800.81	4,738.14	5.23
2.8 ค่าแรงงานเก็บผล		0.00	542.65	887.27	887.27	887.27	665.45	621.09	4,491.00	4.96
รวม		1,494.21	3,295.02	4,084.88	4,084.88	4,084.88	3,846.24	3,744.67	24,634.78	27.21
3. ค่าวัสดุในการห่อผลฝรั่ง										
3.1 ค่าถุงพลาสติก		0.00	401.13	771.61	771.61	771.61	756.77	706.32	4,179.05	4.62
3.2 ค่ากระดาษห่อผล		0.00	125.67	241.73	241.73	241.73	237.08	221.28	1,309.22	1.45
รวม		0.00	526.80	1,013.34	1,013.34	1,013.34	993.85	927.60	5,488.27	6.06
4. ค่าใช้จ่ายอื่น										
4.1 ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือเกษตร		244.75	244.75	244.75	244.75	244.75	244.75	244.75	1,713.25	1.89
4.2 ค่าอุปกรณ์การเกษตร		341.35	0.00	14.77	207.19	14.77	119.39	221.96	919.43	1.02
4.3 ค่าไม้ค้ำ		82.87	338.46	497.23	497.23	497.23	497.23	497.23	2,907.48	3.21
4.4 ค่าเชือก		4.10	16.90	24.60	24.60	24.60	24.60	24.60	144.00	0.16
4.5 ค่าซ่อมแซม		0.00	0.00	0.00	111.94	111.94	111.94	111.94	447.76	0.49
4.6 ค่าเช่าที่ดิน		500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	3,500.00	3.87
. รวม	0.00	1,173.07	1,100.11	1,281.35	1,585.71	1,393.29	1,497.91	1,600.48	9,631.92	10.64
รวมรายจ่ายประจำ	0.00	7,287.69	10,404.80	13,814.77	14,119.13	13,926.71	13,773.20	13,707.95	87,034.25	96.13
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	3,506.43	7,287.69	10,404.80	13,814.77	14,119.13	13,926.71	13,773.20	13,707.95	90,540.68	100.00

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายจ่ายลงทุน ประกอบด้วย

1. ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน ได้แก่

1.1 ค่าปรับพื้นที่ เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการจ้างแรงงาน เพื่อพลิกกลับหน้าดินและแหวกดินให้เป็นรูปร่อง ค่าปรับพื้นที่โดยเฉลี่ยคิดในอัตราเส้นละ 200-250 บาท (1เส้น = 40 เมตร) ค่าปรับพื้นที่สำหรับเกษตรกรกลุ่มที่ 1 เฉลี่ยไร่ละ 1,225.96 บาท

1.2 ค่าแรงขุดแทงและตกแต่งร่องน้ำ หลังจากที่ได้มีการแหวกดินให้เป็นรูปร่องแล้ว ก็จำเป็นต้องมีการตกแตงร่องน้ำ เพื่อให้ได้ขนาดความกว้างและความลึกตามที่ต้องการ โดยใช้แรงงานคน ค่าจ้างโดยเฉลี่ยเส้นละ 100-200 บาท ค่าแรงขุดแทงและตกแต่งร่องน้ำสำหรับเกษตรกรกลุ่มที่ 1 เฉลี่ยไร่ละ 664.27 บาท

1.3 ค่าปรับหน้าดินและเกลี่ยคันดินให้เสมอ จะต้องใช้แรงงานคนเช่นกัน ค่าจ้างโดยเฉลี่ยเส้นละ 50-60 บาท ค่าปรับหน้าดินและเกลี่ยคันดิน สำหรับเกษตรกรกลุ่มที่ 1 เฉลี่ยไร่ละ 378.74 บาท

2. ค่าใช้จ่ายในการปลูกปีแรก ได้แก่

2.1 ค่าต้นพันธุ์ ต้นพันธุ์ที่ชาวสวนซื้อมาเพื่อใช้ในการปลูก จะเป็นต้นพันธุ์ที่สามารถนำมาปลูกได้ทันที โดยไม่ต้องนำมาเพาะชำก่อน จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 1 จะมีค่าต้นพันธุ์เฉลี่ยไร่ละ 634.03 บาท

2.2 ค่าปุ๋ยรองก้นหลุม จากการสอบถามพบว่าชาวสวนส่วนใหญ่ จะใส่ปุ๋ยรองก้นหลุม โดยซื้อมาเป็นคันรถบรรทุก เกษตรกรกลุ่มที่ 1 มักซื้อปุ๋ยมูลไก่ มูลค้างคาวหรือมูลโคนม ซึ่งเป็นปุ๋ยที่มีคุณภาพดีไม่มีต้นหญ้าขึ้นภายหลัง ราคาประมาณคันละ 2,200-2,400 บาท โดยจะใส่ปุ๋ยรองก้นหลุมประมาณ 8-10 กิโลกรัมต่อต้น ค่าปุ๋ยรองก้นหลุมเฉลี่ยไร่ละ 420.15 บาท

2.3 ค่าแรงในการปลูกฝรั่ง ซึ่งจะทำการวัดระยะการปลูก การขุดหลุม การใส่ปุ๋ย กลบดิน ทำที่พรางแดด และการรดน้ำ ซึ่งจำเป็นต้องใช้แรงงานคน ชาวสวนบางรายใช้แรงงานในครอบครัว บางรายมีการจ้างแรงงานภายนอกด้วย การคำนวณต้นทุนค่าแรงในส่วนนี้ใช้อัตราค่าจ้างที่จ้างกันในท้องถิ่น คืออัตราโดยเฉลี่ยวันละ 40-60 บาท โดย

แรงงาน 1 คน จะสามารถปลูกฝรั่งได้ประมาณ 15-20 ต้นต่อวัน ค่าจ้างแรงงานในการปลูกฝรั่งโดยเฉลี่ยไร่ละ 183.28 บาท

รายจ่ายประจำ

1. ค่าวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาต้นฝรั่ง ประกอบด้วย

1.1 ค่าปุ๋ยคอก ในการดูแลรักษาต้นฝรั่ง ปุ๋ยนับเป็นปัจจัยสำคัญตัวหนึ่งของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ปุ๋ยที่ใส่นี้จะแตกต่างกันไปตามอายุของต้นฝรั่ง จากการสอบถามเกษตรกรพบว่าในปีแรกและปีที่ 2 ธาตุอาหารที่มีอยู่ในดินจะยังคงมีปริมาณมาก ไม่จำเป็นต้องใส่ปุ๋ยคอกมากนัก และเมื่อต้นฝรั่งมีอายุมากขึ้น ความต้องการธาตุอาหารมากขึ้น ในขณะที่ปริมาณของธาตุอาหารที่มีอยู่ในดินลดลง เนื่องจากการดูดซึมของต้นฝรั่ง จึงทำให้ต้องใส่ปุ๋ยคอกให้กับต้นฝรั่งมากขึ้น ในการใส่ปุ๋ยคอกนิยมใส่ปีละครั้ง ช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน ซึ่งเป็นช่วงก่อนเข้าฤดูฝน บางสวนอาจแบ่งใส่ปีละ 2 ครั้ง จากการสอบถามพบว่า เกษตรกรกลุ่มที่ 1 ในปีที่ 1-2 จะใส่ปุ๋ยคอกประมาณ 10-12 กิโลกรัมต่อต้น คิดเป็นค่าปุ๋ยคอกเฉลี่ยไร่ละ 408.13 บาท และตั้งแต่ปีที่ 3-7 ชาวสวนจะใส่ปุ๋ยในปริมาณเฉลี่ยใกล้เคียงกันทุกปี ทั้งนี้จำเป็นต้องดูสภาพความต้องการของต้นด้วย โดยเฉลี่ยจะใส่ประมาณ 18-20 กิโลกรัมต่อต้น คิดเป็นค่าปุ๋ยคอกเฉลี่ยไร่ละ 607.99 บาท

1.2 ค่าปุ๋ยเคมี ปุ๋ยเคมีที่ชาวสวนนิยมใช้ได้แก่ ปุ๋ยสูตร 15-15-15 และสูตร 16-16-16 ซึ่งเป็นปุ๋ยที่ใช้บำรุงต้นและใบ และใช้ปุ๋ยยูเรียสูตร 46-0-0 เพื่อเร่งการแตกกิ่งและใบใหม่ รวมทั้งบำรุงผลฝรั่งให้มีขนาดใหญ่ โดยจะเริ่มใส่หลังจากปลูกได้ประมาณ 1 อาทิตย์ จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 1 จะใส่ปุ๋ยโดยเฉลี่ย 15 วันต่อครั้งหรือประมาณ 24 ครั้งต่อปี ราคาปุ๋ยเคมีที่ใช้มีราคาประมาณกระสอบละ 300-350 บาท ในปีที่ 1 เกษตรกรจะใส่ปุ๋ยเฉลี่ย 100-120 กรัมต่อต้นต่อครั้ง หรือประมาณ 4-5 กระสอบต่อไร่ต่อปี คิดเป็นค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ยไร่ละ 1,802.24 บาท ในปีที่ 2 จะใส่ปุ๋ยเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 150-180 กรัมต่อต้นต่อครั้ง หรือประมาณ 5-7 กระสอบ คิดเป็นค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ยไร่ละ 2,225.37 บาท และตั้งแต่ปีที่ 3 เป็นต้นไป เกษตรกรจะใส่ปุ๋ยในปริมาณใกล้เคียงกันทุกปี โดยเฉลี่ยประมาณ 200 กรัมต่อต้นต่อครั้ง หรือประมาณ 8-10 กระสอบ คิดเป็นค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ยไร่ละ 3,031.94 บาท

1.3 ค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ในการใช้สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชจำเป็นต้องใช้สารหลายชนิดและปริมาณสารก็จะแตกต่างไปตามอายุต้นฝรั่ง กล่าวคือ เมื่อต้น

ฝรั่งยังเล็กทรงพุ่มยังไม่ใหญ่มากนัก การพ่นสารจะเป็นการป้องกันแมลงมากัดกินใบอ่อน ปริมาณที่ใช้มีไม่มากนัก และเมื่อต้นฝรั่งเริ่มโตพร้อมจะมีผล ทรงพุ่มขนาดใหญ่ ปริมาณสารที่ใช้จึงจำเป็นต้องใช้มากขึ้น จากการสำรวจพบว่าในการพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชนั้น ปริมาณการใช้สารของชาวสวนแต่ละรายไม่เป็นสัดส่วนกัน ทั้งนี้เนื่องจากชนิดและปริมาณของสารที่ชาวสวนแต่ละรายใช้จะเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะของศัตรูต้นฝรั่งและสภาพการเจริญเติบโตของต้นฝรั่งที่แตกต่างกันไปตามพื้นที่การปลูกของชาวสวนแต่ละราย อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 1 จะฉีดพ่นสารประมาณ 7-15 วันต่อครั้ง ในปีที่ 1 มีค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยเฉลี่ยไร่ละ 1,736.72 บาท และเมื่อต้นฝรั่งมีอายุ 2 ปี ปริมาณสารเคมีที่ใช้มีปริมาณเพิ่มขึ้น โดยมีค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชเฉลี่ยไร่ละ 2,160.60 บาท และเพิ่มขึ้นเป็นเฉลี่ยไร่ละ 3,067.32 บาท ในปีที่ 3-7

1.4 <u>ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง</u>

1.4.1 <u>ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องรดน้ำ</u> การให้น้ำของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 พบว่าในปีที่ 1-2 ต้นฝรั่งยังมีขนาดเล็ก ทรงพุ่มของต้นไม่ใหญ่มากนัก ทำให้น้ำในแปลงดินระเหยได้เร็ว การให้น้ำจะทำบ่อยครั้งโดยให้น้ำวันละครั้ง หรือประมาณปีละ 270 ครั้ง (9 เดือน ๆ ละ 30 ครั้ง ในช่วงฤดูฝนไม่จำเป็นต้องให้น้ำ) และเมื่อต้นฝรั่งมีอายุตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป ต้นมีขนาดใหญ่ขึ้น ทรงพุ่มของต้นก็จะมีขนาดใหญ่มากทำให้น้ำในแปลงดินระเหยได้ช้าลง การให้น้ำแก่ต้นฝรั่งในช่วงนี้จึงกระทำโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 4 ครั้ง ดังนั้นในช่วงปีที่ 3-7 ต้องให้น้ำแก่ต้นฝรั่งโดยเฉลี่ยปีละ 144 ครั้ง (9 เดือน ๆ ละ 16 ครั้งในช่วงฤดูฝนไม่จำเป็นต้องให้น้ำ) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องรดน้ำในปีที่ 1-2 เฉลี่ยไร่ละ 566.48 บาท และในปีที่ 3-7 มีค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเฉลี่ยไร่ละ 552.60 บาท

1.4.2 <u>ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช</u> ในการพ่นสารให้แก่ต้นฝรั่งที่มีอายุ 1-2 ปีจะกระทำได้ง่ายและรวดเร็ว เนื่องจากต้นยังมีขนาดไม่ใหญ่มากนัก และเมื่อต้นมีอายุมากขึ้นการพ่นสารในแต่ละครั้งจำเป็นต้องให้สารโดนใบให้ทั่วทั้งต้น จึงจำเป็นต้องใช้เวลาในการพ่นสารมากขึ้น และปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงก็จะมากขึ้น การพ่นสารของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 ในปีที่ 1 จะมีค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องพ่นสารเฉลี่ยไร่ละ 106.84 บาท ปีที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 122.29 บาท และในปีที่ 3-7 จะมีค่าน้ำมันเฉลี่ยไร่ละ 175.35 บาท

I 10307588

2. ค่าแรงงานในการทำสวนฝรั่ง ได้แก่

2.1 ค่าแรงงานในการใส่ปุ๋ยคอก ในการใส่ปุ๋ยคอกเกษตรกรจะใส่ปุ๋ยในช่วงก่อนเข้าฤดูฝน ในการใส่ปุ๋ยเกษตรกรจะใส่รอบ ๆ ต้นฝรั่ง เพื่อให้ปุ๋ยซึมเข้าสู่พื้นดินได้ดี แรงงานในการใส่ปุ๋ยจะใช้แรงงานในครอบครัว การคำนวณค่าจ้างแรงงานใช้อัตราค่าจ้างแรงงานของเกษตรกรในท้องถิ่น คืออัตรา 40-60 บาทต่อคนต่อวัน ดังนั้นค่าแรงในการใส่ปุ๋ยคอกโดยเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 11.19 บาท

2.2 ค่าแรงงานในการใส่ปุ๋ยเคมี เกษตรกรกลุ่มที่ 1 มีการใส่ปุ๋ยเคมีอย่างสม่ำเสมอตลอดปีและจะใช้แรงงานในครอบครัว อัตราค่าแรงงานในท้องถิ่นอยู่ในช่วง 40-60 บาทต่อคนต่อวัน ดังนั้นค่าแรงในการใส่ปุ๋ยเคมี โดยเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 221.64 บาท

2.3 ค่าแรงงานในการพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช พบว่าฝรั่งเป็นพืชที่มีศัตรูพืชมารบกวนมาก และมักจะทำความเสียหายให้เกษตรกรอย่างมาก จึงจำเป็นต้องให้การดูแลพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอ แรงงานที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นแรงงานในครอบครัว อัตราค่าแรงงานในท้องถิ่นอยู่ในช่วง 40-60 บาทต่อคนต่อวัน ค่าแรงงานในการพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในช่วงอายุปีที่ 1 เท่ากับ 211.94 บาทต่อไร่ ในช่วงอายุ 2-7 ปีเท่ากับ 356.72 บาทต่อไร่

2.4 ค่าแรงงานในการรดน้ำ ฝรั่งเป็นพืชที่ต้องการน้ำมาก เกษตรกลุ่มที่ 1 จะมีการให้น้ำแก่ฝรั่งตลอดปี อย่างสม่ำเสมอโดยจะทำการดูแลต้นฝรั่ง หากพบว่ามีใบเหี่ยวแห้งจะมีการให้น้ำถี่ขึ้น แรงงานในการให้น้ำส่วนใหญ่ใช้แรงงานในครอบครัว อัตราค่าแรงงานในท้องถิ่นอยู่ระหว่าง 40-60 บาทต่อคนต่อวัน ค่าแรงงานในการรดน้ำในช่วงอายุ 1-2 ปี เฉลี่ยไร่ละ 377.80 บาท และในช่วงอายุ 3-7 ปี เฉลี่ยไร่ละ 402.99 บาท

2.5 ค่าแรงงานดูแลรักษาอื่น ๆ ได้แก่ ค่าแรงในการตัดแต่งกิ่งและปลิดผลเด็ดยอดอ่อน รวมทั้งการทำไม้ค้ำกิ่ง และดูแลทั่ว ๆ ไปในสวน ในเกษตรกรกลุ่มที่ 1 พบว่าเกษตรกรมีการตัดแต่งกิ่งสม่ำเสมอ มีการปลิดดอกและปลิดผลให้มีผลอยู่ในปริมาณที่เหมาะสม โดยเกษตรกรมักจะ เอาใจใส่ดูแลสวนเป็นอย่างดี ซึ่งมักจะเป็นการใช้แรงงานในครอบครัว อัตราค่าแรงงานในท้องถิ่นอยู่ในช่วง 40-60 บาทต่อคนต่อวัน ดังนั้นค่าแรงงานดูแลรักษาอื่น ๆ โดยเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 671.64 บาท ในปีที่ 1 และมีค่าแรงเพิ่มขึ้นเป็น 1,007.46 บาท ในปีที่ 2-7 เนื่องจากมีการดูแลตัดแต่งกิ่งเพิ่มขึ้น

2.6 ค่าแรงงานโกยเลน จากการสำรวจพบว่า จะมีการโกยเลนเพื่อเป็นการตกแต่งร่องดินปีละ 1 ครั้ง โดยการจ้างแรงงานในการโกยเลนจะจ้างเหมาในอัตราเส้นละ 50-60 บาท ค่าแรงโกยเลนเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 322.77 บาท

2.7 ค่าแรงงานห่อผล จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรที่ปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่มีการห่อผลฝรั่งด้วยกระดาษและหุ้มด้วยถุงพลาสติกอีกชั้นหนึ่ง โดยจะมีการจ้างแรงงานภายนอกเพื่อทำการห่อผลฝรั่งโดยเฉพาะ อัตราค่าแรงประมาณวันละ 40-60 บาท คนงาน 1 คน จะสามารถห่อผลฝรั่งได้ประมาณ 800-1300 ผลต่อวัน สำหรับเกษตรกรกลุ่มที่ 1 มีการดูแลปริมาณผลผลิตให้มีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละต้น โดยจะไม่ไว้ผลมากเกินไป ค่าแรงในการห่อผลในปีที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 454.79 บาท และเพิ่มขึ้นเป็นเฉลี่ยไร่ละ 874.84 บาทในปีที่ 3-5 และเนื่องจากปริมาณผลผลิตเริ่มลดลงในปีที่ 6-7 ดังนั้นค่าแรงห่อผลในปีที่ 6 เฉลี่ยไร่ละ 858.02 บาท ในปีที่ 7 เฉลี่ยไร่ละ 800.81 บาท

2.8 ค่าแรงงานเก็บผล ในการเก็บผลฝรั่งของเกษตรกร เก็บผลประมาณ 7-10 วันต่อครั้ง ปริมาณฝรั่งที่เก็บได้ในคราวหนึ่ง ๆ มีจำนวนมาก จำเป็นต้องมีการจ้างแรงงานภายนอกเพื่อมาเก็บผลฝรั่งโดยเฉพาะ อัตราค่าแรงประมาณวันละ 40-60 บาท คนงาน 1 คน สามารถเก็บผลฝรั่งได้ประมาณ 700-800 ผลต่อวัน เกษตรกรกลุ่มที่ 1 จะมีค่าแรงงานเก็บผลในปีที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 542.65 บาท ในปีที่ที่ 3-5 เพิ่มขึ้นเป็นเฉลี่ยไร่ละ 887.27 บาท และเนื่องจากปริมาณผลผลิตเริ่มลดลงในปีที่ 6-7 ดังนั้นค่าแรงเก็บผลในปีที่ 6 เฉลี่ยไร่ละ 665.45 บาท ในปีที่ 7 เฉลี่ยไร่ละ 621.09 บาท

3. ค่าวัสดุในการห่อผลฝรั่ง เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเมื่อฝรั่งเริ่มให้ผลผลิต ซึ่งเมื่อฝรั่งเริ่มให้ผลผลิตแล้ว มักพบว่ามีแมลงศัตรูพืชที่สำคัญคือแมลงวันผลไม้ มักจะมาเจาะกินผล ทำให้ผลเน่าเสีย เกษตรกรส่วนใหญ่จึงป้องกันการเจาะผลของแมลงดังกล่าวโดยการนำกระดาษมาห่อผลและหุ้มด้วยถุงพลาสติกอีกชั้นหนึ่ง การใช้กระดาษห่อผลจะทำให้สีผลสวยขาวนวลน่ารับประทานยิ่งขึ้น ค่าถุงพลาสติกและค่ากระดาษมีดังนี้

3.1 ค่าถุงพลาสติก ในการห่อผลฝรั่ง จะใช้ถุงพลาสติก 1 ใบห่อผลฝรั่ง 1 ผล ดังนั้นจำนวนถุงพลาสติกที่ใช้จึงเท่ากับจำนวนผลฝรั่งที่ออกในแต่ละปี จำนวนผลฝรั่งที่ห่อจะคำนวณได้จากปริมาณผลฝรั่งที่เก็บและสามารถจำหน่ายได้รวมกับปริมาณผลเสีย (ผลร่วงหล่นหรือเน่าเสีย) ซึ่งปริมาณผลเสียสำหรับสวนของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 จะมีประมาณ 10% ของปริมาณผลฝรั่งที่สามารถเก็บและสามารถจำหน่ายได้ ถุงพลาสติกจะซื้อมาเป็นกระสอบ 1 กระสอบมีถุงพลาสติกจำนวน 25,000 ใบ ราคากระสอบละประมาณ 1,000-1,100 บาท ดังนั้นค่าถุงพลาสติกในปีที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 401.13 บาท ในปีที่ 3-5 เฉลี่ยไร่ละ 771.61 บาท ในปีที่ 6 เฉลี่ยไร่ละ 756.77 บาท และในปีที่ 7 เฉลี่ยไร่ละ 706.32 บาท

3.2 ค่ากระดาษห่อผล กระดาษที่ใช้ในการห่อผลฝรั่ง 1 กิโลกรัม โดยเฉลี่ยจะสามารถห่อผลฝรั่งได้ประมาณ 380 ผล ดังนั้นในปีที่ 2 จะมีค่ากระดาษเฉลี่ยไร่ละ 125.67 บาท ในปีที่ 3-5 มีค่ากระดาษเฉลี่ยไร่ละ 241.73 บาท ในปีที่ 6 เฉลี่ยไร่ละ 237.08 บาท และปีที่ 7 เฉลี่ยไร่ละ 221.28 บาท

4. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ประกอบด้วย

4.1 ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือเกษตร เครื่องมือเกษตรที่เกษตรกรจำเป็นต้องซื้อมาเพื่อนำมาใช้ในการทำสวนฝรั่งขนาดเนื้อที่เพาะปลูก 6-10 ไร่ ถือเป็นรายจ่ายลงทุน ซึ่งจะมีการกระจายราคาทุนของสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่ได้รับประโยชน์ในรูปของค่าเสื่อมราคา ในที่นี้จะใช้วิธีกระจายราคาทุนตามวิธีเส้นตรง ตามอายุการใช้งานซึ่งได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกร เครื่องมือการเกษตรได้แก่

-เครื่องสูบน้ำ จะใช้เพื่อการสูบน้ำจากแม่น้ำลำคลองให้เข้ามาในสวนในฤดูแล้ง เครื่องสูบน้ำที่ใช้เป็นเครื่องยนต์เบนซินขนาด 5 แรงม้า ราคาเฉลี่ยเครื่องละ 6,000 บาท

-เครื่องรดน้ำ ใช้ในการรดน้ำให้แก่ต้นฝรั่งเป็นเครื่องยนต์เบนซินขนาด 5 แรงม้า ราคาเฉลี่ยเครื่องละ 7,000 บาท

-เครื่องพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ใช้ในการพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เป็นเครื่องยนต์ขนาด 5 แรงม้า ราคาเฉลี่ยเครื่องละ 10,000 บาท

-เรือรดน้ำ เป็นเรือที่ใช้สำหรับติดตั้งเครื่องรดน้ำ ราคาเฉลี่ยลำละ 2,800 บาท

-เรือพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช จะเป็นเรือที่ใช้สำหรับติดตั้งเครื่องพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ราคาเฉลี่ยลำละ 2,800 บาท

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ต่าง ๆ ของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 เฉลี่ยไร่ละ 244.75 บาท (ตารางที่ 3.2)

4.2 ค่าอุปกรณ์การเกษตรอื่น ๆ เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำสวนขนาดเนื้อที่เพาะปลูก 6-10 ไร่ ซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้มีราคาน้อย ทำให้มีต้นทุนต่อหน่วยต่ำ ดังนั้นจึงถือเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวดที่มีการซื้อทรัพย์สินในปีนั้น ๆ ค่าอุปกรณ์การเกษตรดังกล่าวได้แก่

- ตาชั่ง ใช้สำหรับชั่งน้ำหนักผลฝรั่ง ส่วนใหญ่จะใช้ขนาดน้ำหนัก 60 กิโลกรัม ราคาตาชั่ง 1 เครื่องประมาณ 750 บาท มีอายุการใช้งานประมาณ 5 ปี

- จอบ ใช้สำหรับขุดหลุมพรวนดิน ใช้ประมาณ 2-4 อัน ราคาประมาณ

ตารางที่ 3.2 การคำนวณค่าเสื่อมราคาเครื่องมือเกษตร - กลุ่มที่ 1

รายการ	อายุการใช้งาน (ปี)	มูลค่าซื้อต่อหน่วย (บาท)	ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี (บาท)
เครื่องสูบน้ำ	15	6,000	44.77
เครื่องรดน้ำ	15	7,000	52.23
เครื่องพ่นสาร	15	10,000	74.62
เรือรดน้ำ	10	2,800	31.34
เรือพ่นสาร	10	2,800	41.79
รวม			244.75

หมายเหตุ - อายุการใช้งาน ได้จากการสอบถามเกษตรกร
- มูลค่าซื้อต่อหน่วย เป็นราคาตลาดที่ได้จากการสอบถามเกษตรกรและร้านค้าในเขตพื้นที่ทำการสำรวจ
- ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี = $\frac{\text{มูลค่าเครื่องมือเกษตรรวม 15 ตัวอย่าง} - \text{มูลค่าซาก}}{\text{อายุการใช้งาน} \times \text{พื้นที่รวม 15 ตัวอย่าง}}$

ตารางที่ 3.3 รายละเอียดค่าอุปกรณ์การเกษตรอื่น ๆ เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี - กลุ่มที่ 1

รายการ	อายุการใช้งาน (ปี)	มูลค่าซื้อต่อหน่วย (บาท)	มูลค่าเฉลี่ยต่อไร่ (บาท)	ค่าอุปกรณ์การเกษตรในแต่ละปี(บาท)						
				1	2	3	4	5	6	7
ตาชั่ง	5	750	83.95	83.95	-	-	-	-	83.95	-
จอบ	5	95	35.44	35.44	-	-	-	-	35.44	-
มีด	3	40	12.53	12.33	-	-	12.53	-	-	12.53
กรรไกร	3	185	194.66	194.66	-	-	194.66	-	-	194.66
ปุ้งกี๋	2	30	14.77	14.77	-	14.77	-	14.77	-	14.77
รวม				341.35	-	14.77	207.19	14.77	119.39	221.96

หมายเหตุ - อายุการใช้งาน ได้จากการสอบถามเกษตรกร
- มูลค่าซื้อ เป็นราคาตลาดที่ได้จากการสอบถามเกษตรกรและร้านค้าในเขตที่ทำการสำรวจ
- ค่าอุปกรณ์เกษตรเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี = $\frac{\text{มูลค่าอุปกรณ์การเกษตรจำนวนรวม 15 ตัวอย่าง}}{\text{พื้นที่รวม 15 ตัวอย่าง}}$

อันละ 95 บาท มีอายุการใช้งานประมาณ 5 ปี

- มีด ใช้สำหรับตายหญ้า ใช้ประมาณ 2-3 ด้าม ราคาประมาณด้ามละ 40 บาท มีอายุใช้งานประมาณ 3 ปี

- กรรไกร ใช้สำหรับตัดผลฝรั่งเวลาเก็บผล และใช้ในการตัดแต่งปลิดผลปลิดดอกฝรั่ง ใช้ประมาณ 9-11 อัน ราคาประมาณอันละ 185 บาท มีอายุการใช้งานประมาณ 2 ปี

- บุ้งกี๋ ใช้ประมาณ 4-6 ใบ ราคาประมาณใบละ 30 บาท มีอายุการใช้งานประมาณ 2 ปี

ค่าอุปกรณ์การเกษตรในปีที่ 1 เฉลี่ยไร่ละ 341.35 บาท ปีที่ 3 เฉลี่ยไร่ละ 14.77 บาท ปีที่ 4 เฉลี่ยไร่ละ 207.19 บาท ปีที่ 5 เฉลี่ยไร่ละ 14.77 บาท ปีที่ 6 เฉลี่ยไร่ละ 119.39 บาท และปีที่ 7 เฉลี่ยไร่ละ 221.96 บาท (ตารางที่ 3.3)

4.3 <u>ค่าไม้ค้ำกิ่งและค่าเชือก</u> ไม้ค้ำกิ่งฝรั่งใช้สำหรับค้ำกิ่งฝรั่งไม่ให้ล้ม ปริมาณที่ใช้จะแตกต่างไปตามอายุฝรั่ง โดยในปีที่ 1 ใช้ประมาณ 3-4 อันต่อต้น ปีที่ 2 ใช้ประมาณ 7-8 อันต่อต้น ปีที่ 3-7 ใช้ประมาณ 10-12 อันต่อต้น ไม้ค้ำกิ่งที่ใช้โดยเฉลี่ยจะใช้เพียง 1 ปี แล้วจึงถอนทิ้ง ทั้งนี้เนื่องจากไม้ค้ำกิ่งที่ปักลงไปในดินจะผุ ไม้ค้ำกิ่งชาวสวนจะซื้อมาเป็นมัด มัดละ 20-25 อัน ราคาประมาณ 10-15 บาท หรือประมาณอันละ 0.50 บาท สำหรับเชือกนั้นจะใช้สำหรับมัดไม้ค้ำกิ่งกับต้นฝรั่งเพื่อให้แน่นหนาไม่ล้ม ค่าไม้ค้ำกิ่งปีที่ 1 เฉลี่ยไร่ละ 82.87 บาท ปีที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 338.46 บาท ปีที่ 3-7 เฉลี่ยไร่ละ 497.23 บาท สำหรับค่าเชือกในปีที่ 1 เฉลี่ยไร่ละ 4.10 บาท ปีที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 16.90 บาท และปีที่ 3-7 เฉลี่ยไร่ละ 24.60 บาท

4.4 <u>ค่าซ่อมแซมเครื่องมือการเกษตร</u> จากการสอบถามเกษตรกรพบว่าในช่วง 3 ปีแรกของการปลูก เครื่องมือเกษตรยังมีสภาพใหม่ใช้งานได้ดี แต่ในช่วงปีที่ 4-7 การซ่อมแซมจะทำปีละครั้ง เสียค่าซ่อมแซมประมาณปีละ 1,000 บาท ดังนั้นค่าซ่อมแซมเครื่องมือเกษตรในปีที่ 4-7 เฉลี่ยไร่ละ 111.94 บาท

4.5 <u>ค่าเช่าที่ดิน</u> จากการสอบถามเกษตรกรส่วนใหญ่เช่าที่ดินเพื่อการเพาะปลูกเนื่องจากไม่มีเงินทุนที่จะซื้อที่ดิน จึงต้องเช่าที่ดินโดยเสียค่าเช่าที่ดินในอัตราไร่ละ 500 บาทต่อปี

ต้นทุนการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 มีรายละเอียดเป็นรายปีดังนี้ ต้นทุนในปีที่ 1 เฉลี่ยไร่ละเท่ากับ 7,287.69 บาท ในปีที่ 2-7 เท่ากับ 10,404.80 บาท 13,814.77 บาท 14,119.13 บาท 13,926.71 บาท 13,773.20 และ 13,707.95 บาท ตามลำดับ

กลุ่มที่ 2 สวนที่มีการดูแลรักษาน้อย

มีรายละเอียดเกี่ยวกับต้นทุนในการปลูกฝรั่ง สำหรับสวนที่มีการดูแลรักษาน้อย ตามตารางที่ 3.4 ซึ่งสรุปได้ดังนี้

รายจ่ายลงทุน ประกอบด้วย

1. ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน ได้แก่

1.1 ค่าปรับพื้นที่ จะมีการจ้างแรงงานเพื่อพลิกกลับหน้าดินให้เป็นรูปร่อง โดยมีอัตราค่าจ้างในอัตราเส้นละ 200-250 บาท (1 เส้น = 40 เมตร) ค่าปรับพื้นที่สำหรับเกษตรกรกลุ่มที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 1,056.79 บาท

1.2 ค่าขุดแทงและตกแต่งร่องน้ำ จะมีการจ้างแรงงานเพื่อทำการตกแต่งร่องน้ำเพื่อให้ได้ขนาดความกว้างและความลึกตามต้องการ โดยใช้แรงงานคน อัตราค่าจ้างเฉลี่ยเส้นละ 100-200 บาท ค่าแรงขุดแทงและตกแต่งร่องน้ำสำหรับเกษตรกรกลุ่มที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 674.96 บาท

1.3 ค่าปรับหน้าดินและเกลี่ยคันดินให้เสมอ จะต้องใช้แรงงานคนเช่นกัน อัตราค่าจ้างโดยเฉลี่ยเส้นละ 50-60 บาท ค่าปรับหน้าดินและเกลี่ยคันดินให้เสมอสำหรับเกษตรกรกลุ่มที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 353.93 บาท

2. ค่าใช้จ่ายในการปลูกปีแรก ได้แก่

2.1 ค่าต้นพันธุ์ สำหรับเกษตรกรกลุ่มที่ 2 มีค่าต้นพันธุ์เฉลี่ยไร่ละ 644.00 บาท

2.2 ค่าปุ๋ยรองก้นหลุม จากการสอบถามเกษตรกรกลุ่มที่ 2 พบว่ามีการใส่ปุ๋ยรองก้นหลุมบ้าง โดยปุ๋ยที่ใส่เป็นปุ๋ยคอกประเภทมูลสุกร หรือมูลโคบ้าน ซึ่งมักจะมีหญ้าขึ้นภายหลัง โดยซื้อราคาประมาณต้นละ 1,800-2,000 บาท ค่าปุ๋ยรองก้นหลุมของเกษตรกรกลุ่มที่ 2 โดยเฉลี่ยไร่ละ 243.48 บาท

2.3 ค่าแรงในการปลูก เกษตรกรกลุ่มที่ 2 จะมีการจ้างแรงงานเป็นรายวัน ในอัตรา 40-60 บาท โดยคนงาน 1 คน สามารถปลูกฝรั่งได้ประมาณ 15-20 ต้น ดังนั้น ค่าแรงในการปลูกสำหรับเกษตรกรกลุ่มที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 214.70 บาท

ตารางที่ 3.4 ต้นทุนในการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี - เกษตรกรกลุ่มที่ 2

หน่วย : บาท

รายการ \ ปี	0	1	2	3	4	5	6	7	รวม	อัตราร้อยละ
รายจ่ายลงทุน										
1. ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน										
1.1 ค่าปรับพื้นที่	1,056.79								1,056.79	1.42
1.2 ค่าขุดแทงและตกแต่งร่องน้ำ	674.96								674.96	0.90
1.3 ค่าปรับหน้าดินและเกลี่ยดินดิน	353.93								353.93	0.47
2. ค่าใช้จ่ายในการปลูกปีแรก										
2.1 ค่าต้นพันธุ์	644.00								644.00	0.86
2.2 ค่าแรงงานในการปลูก	214.70								214.70	0.29
2.3 ค่าปุ๋ยรองก้นหลุม	243.48								243.48	0.33
รวมรายจ่ายลงทุน	3,187.86								3,187.86	4.27
รายจ่ายประจำ										
1. ค่าวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาต้นฝรั่ง										
1.1 ค่าปุ๋ยคอก		253.04	345.21	345.21	345.21	345.21	345.21	345.21	2,324.30	3.12
1.2 ค่าปุ๋ยเคมี		965.92	1,290.24	2,606.05	2,606.05	2,606.05	2,606.05	2,606.05	15,286.41	20.49
1.3 ค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช		1,119.33	1,558.62	2,157.22	2,157.22	2,157.22	2,157.22	2,157.22	13,464.05	18.05
1.4 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง										
1.4.1 เครื่องวัดน้ำ		367.20	367.20	526.85	526.85	526.85	526.85	526.85	3,368.65	4.52
1.4.2 เครื่องพ่นสาร		55.80	88.36	117.07	117.07	117.07	117.07	117.07	729.51	0.98
รวม		2,761.29	3,649.63	5,752.40	5,752.40	5,752.40	5,752.40	5,752.40	35,172.92	47.15

ปี / รายการ	0	1	2	3	4	5	6	7	รวม	อัตราร้อยละ
2. ค่าแรงงานในการทำสวนผัง										
2.1 ค่าแรงงานใส่ปุ๋ยคอก		6.74	6.74	6.74	6.74	6.74	6.74	6.74	47.18	0.06
2.2 ค่าแรงงานใส่ปุ๋ยเคมี		80.87	80.87	151.30	151.30	151.30	151.30	151.30	918.24	1.23
2.3 ค่าแรงงานพ่นสาร		107.83	161.74	161.74	161.74	161.74	161.74	161.74	1,078.27	1.45
2.4 ค่าแรงงานรดน้ำ		234.78	234.78	352.18	352.18	352.18	352.18	352.18	2,230.46	2.99
2.5 ค่าแรงงานดูแลรักษาอื่น ๆ		391.31	586.96	586.96	586.96	586.96	586.96	586.96	3,913.07	5.25
2.6 ค่าแรงงานจัดเลน		0.00	311.69	311.69	311.69	311.69	311.69	311.69	1,870.14	2.51
2.7 ค่าแรงงานห่อผล		0.00	474.79	1,019.61	1,019.61	1,019.61	970.47	919.42	5,423.51	7.27
2.8 ค่าแรงงานเก็บผล		0.00	541.88	872.76	872.76	872.76	609.18	577.13	4,346.47	5.83
รวม		821.53	2,399.45	3,462.98	3,462.98	3,462.98	3,150.26	3,067.16	19,827.34	26.58
3. ค่าวัสดุในการห่อผลผัง										
3.1 ค่าถุงพลาสติก		0.00	418.76	899.29	899.29	899.29	855.95	810.93	4,783.51	6.41
3.2 ค่ากระดาษห่อผล		0.00	131.19	281.73	281.73	281.73	268.16	254.05	1,498.59	2.01
รวม		0.00	549.95	1,181.02	1,181.02	1,181.02	1,124.11	1,064.98	6,282.10	8.42
4. ค่าใช้จ่ายอื่น										
4.1 ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือเกษตร		265.74	265.74	265.74	265.74	265.74	265.74	265.74	1,860.18	2.49
4.2 ค่าอุปกรณ์การเกษตร		365.56	0.00	15.65	218.21	15.65	131.70	233.86	980.63	1.31
4.3 ค่าไม้ค้ำ		88.21	352.83	529.25	529.25	529.25	529.25	529.25	3,087.29	4.14
4.4 ค่าเชือก		4.80	19.20	29.48	29.48	29.48	29.48	29.48	171.40	0.23
4.5 ค่าซ่อมแซม		0.00	0.00	0.00	130.43	130.43	130.43	130.43	521.72	0.70
4.6 ค่าเช่าที่ดิน		500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	3,500.00	4.69
รวม	0.00	1,224.31	1,137.77	1,340.12	1,673.11	1,470.55	1,586.60	1,688.76	10,121.22	13.57
รวมรายจ่ายประจำ	0.00	4,807.13	7,736.80	11,736.52	12,069.51	11,866.95	11,613.37	11,573.30	71,403.58	95.73
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	3,187.86	4,807.13	7,736.80	11,736.52	12,069.51	11,866.95	11,613.37	11,573.30	74,591.44	100.00

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายจ่ายประจำ

1. ค่าวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาต้นฝรั่ง ประกอบด้วย

1.1 ค่าปุ๋ยคอก ในเกษตรกรกลุ่มที่ 2 โดยเฉลี่ยแล้วจะมีการใส่ปุ๋ยคอกปีละครั้ง ปุ๋ยที่ใช้คือปุ๋ยมูลไก่และปุ๋ยมูลโคบ้าน ซื้อมาคันละประมาณ 1,500-2,000 บาท ปริมาณปุ๋ยที่ใส่ในปีที่ 1-2 จะใส่ประมาณ 7-8 กิโลกรัมต่อต้น คิดเป็นค่าปุ๋ยเฉลี่ยไร่ละ 253.04 บาท และจะใส่ปุ๋ยในปีที่ 3-7 ประมาณ 11-12 กิโลกรัมต่อต้น คิดเป็นค่าปุ๋ยเฉลี่ยไร่ละ 345.21 บาท

1.2 ค่าปุ๋ยเคมี ในเกษตรกรกลุ่มที่ 2 พบว่าในการใส่ปุ๋ยเคมีในปีที่ 1-2 เฉลี่ยเดือนละครั้งหรือประมาณ 12 ครั้งต่อปี ปริมาณปุ๋ยที่ใส่ในปีที่ 1 ประมาณ 100 กรัมต่อต้นต่อครั้งและเพิ่มขึ้นในปีที่ 2 เป็น 200 กรัม ต่อต้นต่อครั้ง สำหรับตั้งแต่ปีที่ 3 เป็นต้นไปจะใส่ปุ๋ยเฉลี่ย 20 วันต่อครั้ง หรือประมาณ 18 ครั้งต่อปี ปริมาณที่ใส่ประมาณ 200 กรัมต่อต้นต่อครั้ง ปุ๋ยเคมีที่เกษตรกรใช้จะมีราคาประมาณ 280-300 บาทต่อกระสอบ ดังนั้นในปีที่ 1 จะมีค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ยไร่ละ 965.92 บาท ปีที่ 2 มีค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ยไร่ละ 1,290.24 บาท และตั้งแต่ปีที่ 3 เป็นต้นไปจะมีค่าปุ๋ยเฉลี่ยไร่ละ 2,606.05 บาท

1.3 ค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ในการฉีดสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชเกษตรกรกลุ่มที่ 2 จะฉีดพ่นประมาณ 20-25 วันต่อครั้ง โดยจะมีการดูแลรักษาป้องกันโรคอย่างธรรมดา พบว่าในปีที่ 1 จะมีค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชเฉลี่ยไร่ละ 1,119.33 บาท ปีที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ1,558.62 บาท และเพิ่มเป็นเฉลี่ยไร่ละ 2,157.22 บาท ในปีที่ 3-7

1.4 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

1.4.1 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องรดน้ำ ในการให้น้ำแก่ต้นฝรั่งสำหรับเกษตรกลุ่มที่ 2 พบว่ามีการให้น้ำไม่บ่อย โดยในปีที่ 1-2 จะให้น้ำวันเว้นวันจะมีค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเฉลี่ยไร่ละ 367.20 บาท สำหรับในปีที่ 3-7 จะมีการให้น้ำวันเว้น 2 วันหรือสัปดาห์ละ 3 วัน จะมีค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเฉลี่ยไร่ละ 526.85 บาท

1.4.2 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องพ่นสารป้องกันศัตรูพืช เนื่องจากการพ่นสารป้องกันศัตรูพืชของเกษตรกรกลุ่มที่ 2 จะทำไม่บ่อยครั้ง ดังนั้นในการพ่นสารป้องกันศัตรูพืชจะมีค่าน้ำมันเชื้อเพลิงไม่สูง ในปีที่ 1 จะมีค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเฉลี่ยไร่ละ 55.80 บาท ปีที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 88.36 บาท และในปีที่ 3-7 จะมีค่าน้ำมันเฉลี่ยไร่ละ 117.07 บาท

2. ค่าแรงงานในการทำสวนฝรั่ง ได้แก่

2.1 ค่าแรงงานในการใส่ปุ๋ยคอก ในการให้ปุ๋ยคอกแก่ต้นฝรั่งจะทำปีละครั้ง แรงงานที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานในครอบครัว การคำนวณค่าจ้างแรงงานจะใช้อัตราค่าแรงงานของเกษตรกรในท้องถิ่นคืออัตรา 40-60 บาทต่อคนต่อวัน ดังนั้นค่าแรงงานในการใส่ปุ๋ยคอกโดยเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 6.74 บาท

2.2 ค่าแรงงานในการใส่ปุ๋ยเคมี เกษตรกรกลุ่มที่ 2 มีการใส่ปุ๋ยเคมีไม่สม่ำเสมอ แรงงานที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นแรงงานในครอบครัว อัตราค่าแรงงานของเกษตรกรในท้องถิ่นอยู่ในช่วง 40-60 บาทต่อคนต่อวัน ดังนั้นค่าแรงงานในการใส่ปุ๋ยเคมีเฉลี่ยไร่ละ 80.87 บาทในปีที่ 1-2 และเฉลี่ยไร่ละ 151.30 บาทในปีที่ 3-7

2.3 ค่าแรงงานในการพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 2 มักไม่เอาใจใส่ที่จะพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะพบว่าผลเน่าเสียเนื่องจากโรคและแมลงมาก ในการพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชจะใช้แรงงานในครอบครัว อัตราค่าแรงงานในท้องถิ่นอยู่ในช่วง 40-60 บาทต่อคนต่อวัน ดังนั้นค่าแรงงานเฉลี่ยไร่ละ 107.83 บาท ในปีที่ 1 และเพิ่มขึ้นเป็นเฉลี่ยไร่ละ 161.74 บาท ในปีที่ 2-7

2.4 ค่าแรงงานในการรดน้ำ จะใช้แรงงานในครอบครัว อัตราค่าแรงงานในท้องถิ่นอยู่ในช่วง 40-60 บาทต่อคนต่อวัน ดังนั้นค่าแรงงานในการรดน้ำเฉลี่ยไร่ละ 234.78 บาท ในปีที่ 1-2 และเพิ่มเป็นเฉลี่ยไร่ละ 352.18 บาท ในปีที่ 3-7

2.5 ค่าแรงงานดูแลรักษาอื่น ๆ จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 2 ให้ความสนใจตัดแต่งกิ่งน้อย มีการไว้ผลฝรั่งในปริมาณที่ไม่เหมาะสม แรงงานที่ใช้ดูแลรักษาเป็นแรงงานในครอบครัว อัตราค่าแรงงานในท้องถิ่นอยู่ในช่วง 40-60 บาทต่อคนต่อวัน ดังนั้นค่าแรงงานในการดูแลรักษาอื่น ๆ เฉลี่ยไร่ละ 391.31 บาท ในปีที่ 1 และเพิ่มเป็นเฉลี่ยไร่ละ 586.96 บาทในปีที่ 2-7 เนื่องจากมีการดูแลรักษาต้นฝรั่งเพิ่มขึ้น

2.6 ค่าแรงงานโกยเลน จากการสำรวจพบว่าจะมีการโกยเลนเพื่อเป็นการตกแต่งร่องดินปีละ 1 ครั้ง โดยการจ้างแรงงานเหมาในอัตราเส้นละ 50-60 บาทต่อคนต่อวัน จะมีค่าแรงงานโกยเลนเฉลี่ยไร่ละ 311.69 บาท

2.7 ค่าแรงงานห่อผล จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรมีการห่อผลฝรั่งด้วยกระดาษและถุงพลาสติก ซึ่งจะมีการจ้างแรงงานภายนอกมาทำการห่อผลฝรั่ง อัตราค่าแรงงาน

ประมาณวันละ 40-60 บาท คนงาน 1 คนจะสามารถห่อผลฝรั่งได้ประมาณ 800-1,300 ผล ต่อวัน ค่าแรงงานห่อผลในปีที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 474.79 บาท ในปีที่ 3-5 เฉลี่ยไร่ละ 1,019.61 บาท และเนื่องจากปริมาณผลผลิตจะเริ่มลดลงตั้งแต่ปีที่ 6 ดังนั้นในปีที่ 6 ค่าแรงงานห่อผลเฉลี่ยไร่ละ 970.47 บาท ในปีที่ 7 เฉลี่ยไร่ละ 919.42 บาท

2.8 ค่าแรงงานเก็บผล มีการจ้างแรงงานภายนอกมาทำการเก็บผลฝรั่ง อัตราค่าแรงประมาณวันละ 40-60 บาท คนงาน 1 คนจะสามารถเก็บผลฝรั่งได้ประมาณ 700-800 ผลต่อวัน ดังนั้นในปีที่ 2 ค่าแรงงานเก็บเกี่ยวผลฝรั่งเฉลี่ยไร่ละ 541.88 บาท ในปีที่ 3-5 เฉลี่ยไร่ละ 872.76 บาท และจะลดลงในปีที่ 6 เฉลี่ยไร่ละ 609.18 บาท ในปีที่ 7 เฉลี่ยไร่ละ 577.13 บาท

3. ค่าวัสดุในการห่อผลฝรั่ง ประกอบด้วย

3.1 ค่าถุงพลาสติก ในการห่อผลฝรั่งจะใช้ถุงพลาสติก 1 ใบ ห่อฝรั่งได้ 1 ผล ดังนั้นจำนวนถุงพลาสติกที่ใช้จึงเท่ากับจำนวนผลฝรั่งที่ออกในแต่ละปี จำนวนผลฝรั่งที่ห่อจะคำนวณได้จากปริมาณผลฝรั่งที่เก็บและสามารถจำหน่ายได้รวมกับปริมาณผลเสีย (ผลร่วงหล่นหรือเน่าเสีย) ซึ่งปริมาณผลเสียจะมีประมาณ 15% ของปริมาณผลฝรั่งที่สามารถเก็บและจำหน่ายได้ ถุงพลาสติก 1 กระสอบจะมีถุงพลาสติกจำนวน 25,000 ใบ ราคากระสอบละ 1,000-1,100 บาท ค่าถุงพลาสติกในปีที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 418.76 บาท ในปีที่ 3-5 เฉลี่ยไร่ละ 899.29 บาท และจะลดลงในปีที่ 6 เฉลี่ยไร่ละ 855.95 บาท ในปีที่ 7 เฉลี่ยไร่ละ 810.93 บาท

3.2 ค่ากระดาษห่อผล ในการห่อผลฝรั่งจะมีค่ากระดาษห่อผลในปีที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 131.19 บาท ในปีที่ 3-5 เฉลี่ยไร่ละ 281.73 บาท ในปีที่ 6 เฉลี่ยไร่ละ 268.16 บาท ในปีที่ 7 เฉลี่ยไร่ละ 254.05 บาท

4. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ประกอบด้วย

4.1 ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือเกษตร เครื่องมือการเกษตรที่เกษตรกรจำเป็นต้องซื้อมาเพื่อนำมาใช้ในการทำสวนฝรั่งขนาดเนื้อที่เพาะปลูก 6-10 ไร่ ถือเป็นรายจ่ายลงทุน ซึ่งจะมีการกระจายราคาทุนของสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่ได้รับประโยชน์ในรูปของค่าเสื่อมราคา ในที่นี้จะใช้วิธีกระจายราคาทุนตามวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งาน ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกร เครื่องมือเกษตร ได้แก่

-เครื่องสูบน้ำ จะใช้เพื่อสูบน้ำจากแม่น้ำลำคลองให้เข้ามาในสวนในฤดูแล้ง เครื่องสูบน้ำที่ใช้เป็นเครื่องยนต์เบนซินขนาด 5 แรงม้า ราคาเฉลี่ยเครื่องละ 6,000 บาท

-เครื่องรดน้ำ ใช้ในการรดน้ำให้แก่ต้นฝรั่ง เป็นเครื่องยนต์เบนซินขนาด 5 แรงม้า ราคาเฉลี่ยเครื่องละ 7,000 บาท

-เครื่องพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เป็นเครื่องยนต์เบนซินขนาด 5 แรงม้า ราคาเฉลี่ยเครื่องละ 10,000 บาท

-เรือรดน้ำ เป็นเรือที่ใช้สำหรับติดตั้งเครื่องรดน้ำ ราคาเฉลี่ยลำละ 2,800 บาท

-เรือพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช จะเป็นเรือที่ใช้สำหรับติดตั้งเครื่องพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ราคาเฉลี่ยลำละ 2,800 บาท

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ต่าง ๆ ของเกษตรกรกลุ่มที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 265.74 บาท (ตารางที่ 3.5)

4.2 <u>ค่าอุปกรณ์การเกษตรอื่น ๆ</u> เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำสวนฝรั่งขนาดเนื้อที่เพาะปลูก 6- 10 ไร่ ซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้มีราคาน้อยทำให้มีต้นทุนต่อหน่วยต่ำ ดังนั้นจึงถือเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวดในปีที่มีการซื้อทรัพย์สินนั้น ๆ ค่าอุปกรณ์การเกษตรดังกล่าว ได้แก่

-ตาชั่ง ใช้ 1 เครื่อง ราคาประมาณ 750 บาท มีอายุใช้งานประมาณ 5 ปี

-จอบ ใช้ประมาณ 2-4 อัน ราคาประมาณอันละ 95 บาท มีอายุใช้งานประมาณ 5 ปี

-มีด ใช้ประมาณ 2-3 ด้าม ราคาประมาณด้ามละ 40 บาท มีอายุใช้งานประมาณ 3 ปี

-กรรไกร ใช้ประมาณ 9-11 อัน ราคาประมาณอันละ 185 บาท มีอายุใช้งานประมาณ 3 ปี

-ปุ๋งกี๋ ใช้ประมาณ 4-6 ใบ ราคาประมาณใบละ 30 บาท มีอายุใช้งานประมาณ 2 ปี

ค่าอุปกรณ์การเกษตรในปีที่ 1 เฉลี่ยไร่ละ 365.56 บาท ปีที่ 3 เฉลี่ยไร่ละ 15.65บาท ปีที่ 4 เฉลี่ยไร่ละ 218.21 บาท ปีที่ 5 เฉลี่ยไร่ละ 15.65 บาท ปีที่ 6 เฉลี่ยไร่ละ131.70 บาท และปีที่ 7 เฉลี่ยไร่ละ 233.86 บาท (ตารางที่ 3.6)

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.5 การคำนวณค่าเสื่อมราคาเครื่องมือเกษตร - กลุ่มที่ 2

รายการ	อายุการใช้งาน (ปี)	มูลค่าซื้อต่อหน่วย (บาท)	ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี (บาท)
เครื่องสูบน้ำ	15	6,000	52.17
เครื่องรดน้ำ	15	7,000	60.87
เครื่องพ่นสาร	15	10,000	86.96
เรือรดน้ำ	10	2,800	36.52
เรือพ่นสาร	10	2,800	29.22
รวม			265.74

หมายเหตุ - อายุการใช้งาน ได้จากการสอบถามเกษตรกร
- มูลค่าซื้อต่อหน่วย เป็นราคาตลาดที่ได้จากการสอบถามเกษตรกรและร้านค้าในเขตพื้นที่ทำการสำรวจ
- ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี = $\frac{\text{มูลค่าเครื่องมือเกษตรรวม 15 ตัวอย่าง} - \text{มูลค่าซาก}}{\text{อายุการใช้งาน} \times \text{พื้นที่รวม 15 ตัวอย่าง}}$

ตารางที่ 3.6 รายละเอียดค่าอุปกรณ์การเกษตรอื่น ๆ เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี - กลุ่มที่ 2

รายการ	อายุการใช้งาน (ปี)	มูลค่าซื้อต่อหน่วย (บาท)	มูลค่าเฉลี่ยต่อไร่ (บาท)	ค่าอุปกรณ์การเกษตรในแต่ละปี						
				1	2	3	4	5	6	7
ตาชั่ง	5	750	97.83	97.83	-	-	-	-	97.83	-
จอบ	5	95	33.87	33.87	-	-	-	-	33.87	-
มีด	3	40	13.91	13.91	-	-	13.91	-	-	13.91
กรรไกร	3	185	204.30	204.30	-	-	204.30	-	-	204.30
ปุ้งกี๋	2	30	15.65	15.65	-	15.65	-	15.65	-	15.65
รวม				365.56	-	15.65	218.21	15.65	131.70	233.86

หมายเหตุ - อายุการใช้งาน ได้จากการสอบถามเกษตรกร
- มูลค่าซื้อ เป็นราคาตลาดที่ได้จากการสอบถามเกษตรกรและร้านค้าในเขตที่ทำการสำรวจ
- ค่าอุปกรณ์เกษตรเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี = $\frac{\text{มูลค่าอุปกรณ์การเกษตรจำนวนรวม 15 ตัวอย่าง}}{\text{พื้นที่รวม 15 ตัวอย่าง}}$

4.3 ค่าไม้ค้ำยันและค่าเชือก ในปีที่ 1 มีค่าไม้ค้ำยันเฉลี่ยไร่ละ 88.21 บาท ปีที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 352.83 บาท และในปีที่ 3-7 เฉลี่ยไร่ละ 529.25 บาท สำหรับค่าเชือกในปีที่ 1 เฉลี่ยไร่ละ 4.80 บาท ปีที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 19.20 บาท และปีที่ 3-7 เฉลี่ยไร่ละ 29.48 บาท

4.4 ค่าซ่อมแซมเครื่องมือการเกษตร จากการสอบถามเกษตรกรพบว่าในช่วง 3 ปีแรกของการปลูก เครื่องมือเกษตรยังมีสภาพใหม่ใช้งานได้ดี แต่ในช่วงปีที่ 4-7 การซ่อมแซมจะกระทำปีละครั้ง เสียค่าซ่อมแซมประมาณปีละ 1,000 บาท ดังนั้นค่าซ่อมแซมเครื่องมือการเกษตรเฉลี่ยไร่ละ 130.43 บาท

4.5 ค่าเช่าที่ดิน จากการสอบถามพบว่าเกษตรกรเช่าที่ดินเพื่อทำการเพาะปลูก โดยเสียอัตราค่าเช่าไร่ละ 500 บาทต่อปี

ต้นทุนการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ของเกษตรกรกลุ่มที่ 2 มีรายละเอียดเป็นรายปี ดังนี้ ต้นทุนในปีที่ 1 เฉลี่ยไร่ละ 4,807.13 บาท ต้นทุนปีที่ 2-7 เฉลี่ยไร่ละ 7,736.80 บาท 11,736.52 บาท 12,069.51 บาท 11,866.95 บาท 11,613.37 บาท และ 11,573.30 บาท ตามลำดับ

การวิเคราะห์ต้นทุนการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่

1. ต้นทุนการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่สำหรับเกษตรกรกลุ่มที่ 1

จากตารางที่ 3.1 จะเห็นได้ว่าต้นทุนทั้งหมดที่ใช้ในการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ส่วนใหญ่จะเป็นรายจ่ายประจำ ซึ่งนำมาคิดเป็นร้อยละของต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นมีค่าเท่ากับร้อยละ 96.13 ในจำนวนรายจ่ายประจำนี้ค่าวัสดุการเกษตรที่ใช้ในการบำรุงรักษาต้นฝรั่งจะเป็นค่าใช้จ่ายสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 52.22 ของต้นทุนทั้งหมด โดยมีค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชและค่าปุ๋ยเคมีเป็นค่าใช้จ่ายสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 21.24 และร้อยละ 21.19 ของต้นทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมดตามลำดับ และมีค่าแรงงานเป็นค่าใช้จ่ายสูงรองลงมาคิดเป็นร้อยละ 27.21 ของต้นทุนทั้งหมด โดยมีค่าแรงงานดูแลรักษาอื่น ๆ ค่าแรงงานห่อผลและค่าแรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิตเป็นค่าใช้จ่ายสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 7.42 5.23 และ 4.96 ของต้นทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมดตามลำดับ

สำหรับรายจ่ายลงทุน เมื่อนำมาคิดเป็นร้อยละของต้นทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมดจะมีค่าเท่ากับ 3.87 ในจำนวนรายจ่ายลงทุนนี้มีค่าใช้จ่ายในการเตรียมดินได้แก่ ค่าปรับพื้นที่ เป็นค่าใช้จ่ายสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 1.35 ของต้นทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมด

จากลักษณะต้นทุนดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 1 ให้การบำรุงรักษาต้นฝรั่งเป็นอย่างดี โดยมีต้นทุนส่วนใหญ่เป็นค่าวัสดุการเกษตรอันได้แก่ ค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชและค่าปุ๋ยเคมี เนื่องจากเกษตรกรจะให้ความสนใจดูแลผลผลิตให้มีคุณภาพดีไม่เน่าเสีย และจะใส่ปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอเพื่อผลผลิตมีรสหวาน ทำให้จำหน่ายได้ในราคาสูง

2. <u>ต้นทุนการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่สำหรับเกษตรกรกลุ่มที่ 2</u>

จากตารางที่ 3.4 จะเห็นได้ว่าต้นทุนทั้งหมดที่ใช้ในการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ส่วนใหญ่จะเป็นรายจ่ายประจำ ซึ่งนำมาคิดเป็นร้อยละของต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นจะมีค่าเท่ากับร้อยละ 95.73 และเมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทพบว่าค่าใช้จ่ายสูงสุดได้แก่ ค่าปุ๋ยเคมีและค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชคิดเป็นร้อยละ 20.49 และร้อยละ 18.05 ของต้นทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมดตามลำดับ ค่าใช้จ่ายที่สูงสุดรองลงมาได้แก่ ค่าแรงงานห่อผลและค่าแรงเก็บเกี่ยวผลผลิตคิดเป็นร้อยละ 7.27 และร้อยละ 5.83 ของต้นทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมดตามลำดับ

สำหรับรายจ่ายลงทุนเมื่อนำมาคิดเป็นร้อยละของต้นทุนที่เกิดขึ้นจะมีค่าเท่ากับร้อยละ 4.27 ในจำนวนรายจ่ายลงทุนนี้มีค่าใช้จ่ายในการเตรียมดินได้แก่ ค่าปรับพื้นที่ เป็นค่าใช้จ่ายสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 1.42 ของต้นทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมด

จากลักษณะต้นทุนดังกล่าวจะเห็นได้ว่าต้นทุนสูงสุดในการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ของเกษตรกรกลุ่มที่ 2 ยังคงได้แก่ ค่าปุ๋ยเคมีและค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบกับต้นทุนค่าปุ๋ยเคมีและค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 แล้วยังคงต่ำกว่ามากเนื่องจากให้การดูแลรักษาน้อยกว่า นอกจากนี้จะพบว่าค่าแรงห่อผลและค่าแรงเก็บเกี่ยวผลผลิตเป็นต้นทุนที่สูงเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มที่ 2 จะเน้นการปลูกฝรั่งให้มีผลผลิตมาก ๆ ไม่มีการไว้ผลให้อยู่ในปริมาณที่เหมาะสม จึงทำให้ต้นทุนที่มีส่วนสัมพันธ์กับปริมาณผลผลิตอันได้แก่ ค่าแรงงานห่อผลและค่าแรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิตรวมทั้งค่าวัสดุในการห่อผลเป็นต้นทุนที่สูงเมื่อเทียบกับต้นทุนของเกษตรกรกลุ่มที่ 1

การวิเคราะห์ต้นทุนการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ภายหลังการแบ่งสรรค่าใช้จ่ายตัดจ่าย

ในการทำสวนฝรั่ง เกษตรกรจะเริ่มมีรายได้ประมาณปลายปีที่ 1 ของการปลูก แต่เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมไว้ผลเมื่อต้นฝรั่งแข็งแรงแล้ว กล่าวคือจะเริ่มไว้ผลเต็มที่เมื่อฝรั่งเริ่มขึ้นปีที่ 2 ทั้งนี้เพื่อให้ต้นฝรั่งมีสภาพพร้อมที่จะให้ผลที่ได้คุณภาพในปีต่อ ๆ ไป ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตอันได้แก่ รายจ่ายลงทุนประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการเตรียมดินและค่าใช้จ่ายในการปลูกปีแรก จะมีการแบ่งสรรค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้เป็นค่าใช้จ่ายในปีที่ 2-7 สำหรับรายจ่ายประจำในปีที่ 1 ได้แก่ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาต้นฝรั่ง ค่าแรงงาน ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือการเกษตร ค่าเช่าที่ดิน เป็นต้น ควรถือเป็นรายจ่ายลงทุนด้วยและควรจะได้มีการแบ่งสรรค่าใช้จ่ายในปีที่ 2-7 เช่นกัน หลักเกณฑ์ในการแบ่งสรรค่าใช้จ่ายในที่นี้จะใช้ปริมาณผลผลิตฝรั่งที่เก็บเกี่ยวและสามารถจำหน่ายได้ในแต่ละปีเป็นเกณฑ์ กล่าวคือปีใดปริมาณผลฝรั่งที่เก็บเกี่ยวได้น้อย ปีนั้นก็จะได้รับส่วนแบ่งค่าใช้จ่ายน้อย และถ้าปีใดปริมาณผลฝรั่งที่เก็บเกี่ยวได้มีปริมาณมาก ปีนั้นก็จะได้รับส่วนแบ่งค่าใช้จ่ายมาก

1. ต้นทุนการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ภายหลังแบ่งสรรค่าใช้จ่ายตัดจ่าย สำหรับเกษตรกรกลุ่มที่ 1

ในการแบ่งสรรค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจะใช้อัตราการแบ่งสรรที่คำนวณจากปริมาณผลฝรั่งที่เก็บและสามารถจำหน่ายได้ ดังนี้

อายุฝรั่ง (ปี)	ปริมาณผลฝรั่ง (กิโลกรัม)	อัตราร้อยละ
2	4,341.19	12.08
3	7,098.16	19.76
4	7,098.16	19.76
5	7,098.16	19.76
6	5,323.62	14.81
7	4,968.69	13.83
รวม	35,927.98	100.00

จากตารางที่ 3.7 ได้แสดงต้นทุนในการปลูกฝรั่งภายหลังแบ่งสรรค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในปีที่ 1 ให้เป็นค่าใช้จ่ายในปีที่ 2-7 มีผลทำให้ค่าวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาในปีที่ 2 มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยไร่ละ 5,482.87 บาท (ตารางที่ 3.1) เป็นเฉลี่ยไร่ละ 6,041.02 บาท และในปีที่ 7 ค่าวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาต้นฝรั่งจะเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยไร่ละ 7,435.20 บาท (ตารางที่ 3.1) เป็นเฉลี่ยไร่ละ 8,074.18 บาท

เมื่อพิจารณาจำนวนค่าใช้จ่ายภายหลังการจัดสรรค่าใช้จ่ายตามตารางที่ 3.7 จะเห็นได้ว่า ค่าวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาต้นฝรั่งยังคงเป็นค่าใช้จ่ายที่มีต้นทุนสูงสุดเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายทั้งหมด ค่าใช้จ่ายที่ทำให้ค่าวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาต้นฝรั่งเป็นต้นทุนสูงสุดยังคงเป็นค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชและค่าปุ๋ยเคมีโดยเฉลี่ยในปีที่ 2 มีค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชเฉลี่ยไร่ละ 2,370.40 บาท และมีค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ยไร่ละ 2,443.08 บาท และในปีที่ 7 จะมีค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชเฉลี่ยไร่ละ 3,307.50 บาท และค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ยไร่ละ 3,281.19 บาท (ตารางที่ 3.7)

2. <u>ต้นทุนการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ภายหลังการแบ่งสรรค่าใช้จ่ายตัดจ่ายสำหรับเกษตรกรกลุ่มที่ 2</u>

ในการแบ่งสรรค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจะใช้อัตราการแบ่งสรรที่คำนวณจากปริมาณผลฝรั่งที่เก็บและสามารถจำหน่ายได้ ดังนี้

อายุฝรั่ง (ปี)	ปริมาณผลฝรั่ง (กิโลกรัม)	อัตราร้อยละ
2	4,335.00	12.47
3	6,982.09	20.08
4	6,982.09	20.08
5	6,982.09	20.08
6	4,873.46	14.01
7	4,617.07	13.28
รวม	34,771.80	100.00

จากตารางที่ 3.8 ได้แสดงต้นทุนในการปลูกฝรั่งภายหลังการแบ่งสรรค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในปีที่ 1 ให้เป็นค่าใช้จ่ายในปีที่ 2-7 มีผลทำให้ค่าวัสดุที่ใช้ในการบำรุง

ตารางที่ 3.7 ต้นทุนในการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ เฉลี่ยต่อไร่ต่อปีภายหลังจัดสรรค่าใช้จ่ายตัดจ่าย - เกษตรกรกลุ่มที่ 1

หน่วย : บาท

ปี	2	3	4	5	6	7	รวม
อัตราการจัดสรรค่าใช้จ่าย (ร้อยละ)	12.08	19.76	19.76	19.76	14.81	13.83	100.00
รายจ่ายลงทุน							
1. ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน							
1.1 ค่าปรับพื้นที่							1,225.96
1.2 ค่าขุดแทงและตกแต่งร่องน้ำ							664.27
1.3 ค่าปรับหน้าดินและเกลี่ยดินดิน							378.74
2. ค่าใช้จ่ายในการปลูกปีแรก							
2.1 ค่าต้นพันธุ์							634.03
2.2 ค่าแรงงานในการปลูก							183.28
2.3 ค่าปุ๋ยรองก้นหลุม							420.15
รวมรายจ่ายลงทุน	423.58	692.87	692.87	692.87	519.30	484.94	3,506.43
รายจ่ายประจำ							
1. ค่าวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาต้นฝรั่ง							
1.1 ค่าปุ๋ยคอก	457.43	688.64	688.64	688.64	668.43	664.43	3,856.21
1.2 ค่าปุ๋ยเคมี	2,443.08	3,388.06	3,388.06	3,388.06	3,298.86	3,281.19	19,187.31
1.3 ค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช	2,370.40	3,410.50	3,410.50	3,410.50	3,324.52	3,307.50	19,233.92
1.4 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง							
1.4.1 เครื่องรดน้ำ	634.91	664.54	664.54	664.54	636.50	630.93	3,895.96
1.4.2 เครื่องพ่นสาร	135.20	196.46	196.46	196.46	191.17	190.13	1,105.88
รวม	6,041.02	8,348.20	8,348.20	8,348.20	8,119.48	8,074.18	47,279.28

ปี	2	3	4	5	6	7	รวม
อัตราการจัดสรรค่าใช้จ่าย (ร้อยละ)	12.08	19.76	19.76	19.76	14.81	13.83	100.00
2. ค่าแรงงานในการทำสวนผัง							
2.1 ค่าแรงงานใส่ปุ๋ยคอก	12.54	13.40	13.40	13.40	12.85	12.74	78.33
2.2 ค่าแรงงานใส่ปุ๋ยเคมี	248.41	265.44	265.44	265.44	254.46	252.29	1,551.48
2.3 ค่าแรงงานพ่นสาร	382.32	398.60	398.60	398.60	388.11	386.03	2,352.26
2.4 ค่าแรงงานรดน้ำ	423.44	477.64	477.64	477.64	458.94	455.25	2,770.55
2.5 ค่าแรงงานดูแลรักษาอื่น ๆ	1,088.59	1,140.18	1,140.18	1,140.18	1,106.93	1,100.34	6,716.40
2.6 ค่าแรงงานกิ่งเลน	322.77	322.77	322.77	322.77	322.77	322.77	1,936.62
2.7 ค่าแรงงานห่อผล	454.79	874.84	874.84	874.84	858.02	800.81	4,738.14
2.8 ค่าแรงงานเก็บผล	542.65	887.27	887.27	887.27	665.45	621.09	4,491.00
รวม	3,475.51	4,380.14	4,380.14	4,380.14	4,067.53	3,951.32	24,634.78
3. ค่าวัสดุในการห่อผลผัง							
3.1 ค่าถุงพลาสติก	401.13	771.61	771.61	771.61	756.77	706.32	4,179.05
3.2 ค่ากระดาษห่อผล	125.67	241.73	241.73	241.73	237.08	221.28	1,309.22
รวม	526.80	1,013.34	1,013.34	1,013.34	993.85	927.60	5,488.27
4. ค่าใช้จ่ายอื่น							
4.1 ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือเกษตร	274.32	293.11	293.11	293.11	281.00	278.60	1,713.25
4.2 ค่าอุปกรณ์การเกษตร	41.24	82.22	274.64	82.22	169.94	269.17	919.43
4.3 ค่าไม้ค้ำ	348.47	513.61	513.61	513.61	509.50	508.68	2,907.48
4.4 ค่าเชือก	17.40	25.41	25.41	25.41	25.21	25.16	144.00
4.5 ค่าซ่อมแซม	0.00	0.00	111.94	111.94	111.94	111.94	447.76
4.6 ค่าเช่าที่ดิน	560.40	598.80	598.80	598.80	574.05	569.15	3,500.00
รวม	1,241.83	1,513.15	1,817.51	1,625.09	1,671.64	1,762.70	9,631.92
รวมรายจ่ายประจำ	11,285.16	15,254.83	15,559.19	15,366.77	14,852.50	14,715.80	87,034.25
รวมตนทุนทั้งสิ้น	11,708.74	15,947.70	16,252.06	16,059.64	15,371.80	15,200.74	90,540.68

ตารางที่ 3.8 ต้นทุนในการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ เฉลี่ยต่อไร่ต่อปีภายหลังจัดสรรค่าใช้จ่ายตัดจ่าย - เกษตรกรกลุ่มที่ 2

หน่วย : บาท

ปี	2	3	4	5	6	7	รวม
อัตราการจัดสรรค่าใช้จ่าย (ร้อยละ)	12.47	20.08	20.08	20.08	14.01	13.28	100.00
รายจ่ายลงทุน							
1. ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน							
1.1 ค่าปรับพื้นที่							1,056.79
1.2 ค่าขุดแทงและตกแต่งร่องน้ำ							674.96
1.3 ค่าปรับหน้าดินและเกลี่ยดินดิน							353.93
2. ค่าใช้จ่ายในการปลูกปีแรก							
2.1 ค่าต้นพันธุ์							644.00
2.2 ค่าแรงงานในการปลูก							214.70
2.3 ค่าปุ๋ยรองก้นหลุม							243.48
รวมรายจ่ายลงทุน	397.53	640.12	640.12	640.12	446.63	423.34	3,187.86
รายจ่ายประจำ							
1. ค่าวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาต้นฝรั่ง							
1.1 ค่าปุ๋ยคอก	376.76	396.02	396.02	396.02	380.66	378.82	2,324.30
1.2 ค่าปุ๋ยเคมี	1,410.69	2,800.01	2,800.01	2,800.01	2,741.38	2,734.31	15,286.41
1.3 ค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช	1,698.20	2,381.98	2,381.98	2,381.98	2,314.04	2,305.87	13,464.05
1.4 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง							
1.4.1 เครื่องรดน้ำ	412.99	600.58	600.58	600.58	578.30	575.62	3,368.65
1.4.2 เครื่องพ่นสาร	95.32	128.27	128.27	128.27	124.90	124.48	729.51
รวม	3,993.96	6,306.86	6,306.86	6,306.86	6,139.28	6,119.10	35,172.92

ปี	2	3	4	5	6	7	รวม
อัตราการจัดสรรค่าใช้จ่าย (ร้อยละ)	12.47	20.08	20.08	20.08	14.01	13.28	100.00
2. ค่าแรงงานในการทำสวนฝรั่ง							
2.1 ค่าแรงงานใส่ปุ๋ยคอก	7.58	8.09	8.09	8.09	7.68	7.65	47.18
2.2 ค่าแรงงานใส่ปุ๋ยเคมี	90.95	167.54	167.54	167.54	162.63	162.04	918.24
2.3 ค่าแรงงานพ่นสาร	175.19	183.39	183.39	183.39	176.85	176.06	1,078.27
2.4 ค่าแรงงานรดน้ำ	264.06	399.32	399.32	399.32	385.08	383.36	2,230.46
2.5 ค่าแรงงานดูแลรักษาอื่น ๆ	635.76	665.54	665.54	665.54	641.77	638.92	3,913.07
2.6 ค่าแรงงานรูกยเลน	311.69	311.69	311.69	311.69	311.69	311.69	1,870.14
2.7 ค่าแรงงานห่อผล	474.79	1,019.61	1,019.61	1,019.61	970.47	919.42	5,423.51
2.8 ค่าแรงงานเก็บผล	541.88	872.76	872.76	872.76	609.18	577.13	4,346.47
รวม	2,501.90	3,627.94	3,627.94	3,627.94	3,265.35	3,176.27	19,827.34
3. ค่าวัสดุในการห่อผลฝรั่ง							
3.1 ค่าถุงพลาสติก	418.76	899.29	899.29	899.29	855.95	810.93	4,783.51
3.2 ค่ากระดาษห่อผล	131.19	281.73	281.73	281.73	268.16	254.05	1,498.59
รวม	549.95	1,181.02	1,181.02	1,181.02	1,124.11	1,064.98	6,282.10
4. ค่าใช้จ่ายอื่น							
4.1 ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือเกษตร	298.88	319.10	319.10	319.10	302.97	301.03	1,860.18
4.2 ค่าอุปกรณ์การเกษตร	45.59	89.05	291.61	89.05	182.91	282.42	980.63
4.3 ค่าไม้ค้ำ	363.83	546.96	546.96	546.96	541.61	540.97	3,087.29
4.4 ค่าเชือก	19.80	30.44	30.44	30.44	30.15	30.13	171.40
4.5 ค่าซ่อมแซม	0.00	0.00	130.43	130.43	130.43	130.43	521.72
4.6 ค่าเช่าที่ดิน	562.35	600.40	600.40	600.40	570.05	566.40	3,500.00
รวม	1,290.45	1,585.95	1,918.94	1,716.38	1,758.12	1,851.38	10,121.22
รวมรายจ่ายประจำ	8,336.26	12,701.77	13,034.76	12,832.20	12,286.86	12,211.73	71,403.58
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	8,733.79	13,341.89	13,674.88	13,472.32	12,733.49	12,635.07	74,591.44

รักษาในปีที่ 2 มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยไร่ละ 3,649.63 บาท (ตารางที่ 3.4) เป็นเฉลี่ยไร่ละ 3,993.96 บาท และในปีที่ 7 ค่าวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาต้นฝรั่งจะเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยไร่ละ 5,752.40 บาท (ตารางที่ 3.4) เป็นเฉลี่ยไร่ละ 6,119.10 บาท

เมื่อพิจารณาจำนวนค่าใช้จ่ายภายหลังการจัดสรรค่าใช้จ่ายตามตารางที่ 3.8 จะเห็นได้ว่าค่าวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาต้นฝรั่งยังคงเป็นค่าใช้จ่ายที่มีต้นทุนสูงที่สุดเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายทั้งหมด ค่าใช้จ่ายที่ทำให้ค่าวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาต้นฝรั่งเป็นต้นทุนสูงสุดยังคงเป็นค่าปุ๋ยเคมีและค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยในปีที 2 มีค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ยไร่ละ 1,410.69 บาท และมีค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชเฉลี่ยไร่ละ 1,698.20 บาทและในปีที่ 7 มีค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ยไร่ละ 2,734.31 บาท และมีค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชเฉลี่ยไร่ละ 2,305.87 บาท (ตารางที่ 3.8)

<u>การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่เฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม</u>

จากตารางที่ 3.9 เปรียบเทียบต้นทุนการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม จะเห็นได้ว่าต้นทุนการปลูกฝรั่งของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 มีต้นทุนการปลูกสูงกว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 2 เมื่อใช้ต้นทุนการปลูกของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 เป็นฐานในการเปรียบเทียบ โดยในปีที่ 2-7 มีต้นทุนสูงกว่า 25.41% 16.34% 15.86% 16.11% 17.16% และ 16.88% ตามลำดับ การที่ต้นทุนของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 สูงกว่ากลุ่มที่ 2 เนื่องมาจากการปฏิบัติดูแลรักษาต้นฝรั่งโดยการใส่ปุ๋ย การใช้สารป้องกันและกำจัดศัตรู การให้น้ำ ตลอดจนการใช้แรงงานดูแลรักษาในเรื่องการตัดแต่งกิ่ง การไว้ผลให้อยู่ในปริมาณที่เหมาะสม

ตารางที่ 3.9 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่เฉลี่ยต่อปีต่อไร่ของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม

อายุฝรั่ง (ปี)	ต้นทุน เกษตรกรกลุ่มที่ 1 (บาท)	ต้นทุน เกษตรกรกลุ่มที่ 2 (บาท)	ผลต่าง (บาท)	ร้อยละ
1	(จัดสรรค่าใช้จ่ายตัดจ่ายแล้ว)			
2	11,708.74	8,733.79	2,974.95	25.41
3	15,947.70	13,341.89	2,605.81	16.34
4	16,252.06	13,674.88	2,577.18	15.86
5	16,059.64	13,472.32	2,587.32	16.11
6	15,371.80	12,733.49	2,638.31	17.16
7	15,200.74	12,635.07	2,565.67	16.88
รวม	90,540.68	74,591.44	15,949.24	17.62

หมายเหตุ : การเปรียบเทียบผลต่างและคำนวณค่าร้อยละได้ใช้ข้อมูลจากเกษตรกรกลุ่มที่ 1 เป็นฐาน

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาต้นทุนแต่ละประเภทแล้วจะเห็นได้ว่าต้นทุนที่มีส่วนสัมพันธ์กับปริมาณผลผลิตเช่นค่าแรงงานห่อผล ค่าถุงพลาสติกและค่ากระดาษของเกษตรกรกลุ่มที่ 2 จะสูงกว่ากลุ่มที่ 1 เนื่องจากมีการไว้ผลผลิตในปริมาณมากจึงทำให้ต้นทุนดังกล่าวสูงกว่ากลุ่มที่ 1

จากตารางที่ 3.10 จะเห็นได้ว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 1 ให้การปฏิบัติดูแลรักษาต้นฝรั่งเป็นอย่างดีทำให้มีต้นทุนค่าวัสดุในการดูแลรักษาต้นฝรั่งสูงกว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 2 แต่เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มที่ 1 มีการรักษาคุณภาพผลฝรั่ง โดยการให้มีการไว้ผลอยู่ในปริมาณที่เหมาะสม จึงทำให้ต้นทุนซึ่งผันแปรต่อปริมาณผลผลิตต่ำกว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 2

ผลผลิตและรายได้จากการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่

ในการศึกษาเกี่ยวกับรายได้จากการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ ได้ยึดตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป ซึ่งถือว่ารายได้เกิดขึ้นเมื่อขาย ดังนั้นรายได้จากการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่เกิดขึ้นในวันที่เกษตรกรขายผลผลิต ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วเกษตรกรจะขายผลผลิตเป็นเงินสด และมีบางรายอาจให้เครดิตแก่พ่อค้าที่คุ้นเคยในท้องถิ่นในระยะเวลาประมาณ 7 วัน รายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกจะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับปริมาณและคุณภาพของฝรั่งที่เก็บเกี่ยวไปจำหน่าย ตลอดจนราคาขายของฝรั่ง ปัจจัยที่ทำให้ปริมาณผลผลิตและคุณภาพของผลฝรั่งแตกต่างกันในแต่ละสวน ก็คือปัจจัยที่สามารถควบคุมได้และปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้ ได้แก่ การเอาใจใส่ดูแลรักษาของชาวสวนแต่ละราย ตั้งแต่การรดน้ำ การให้ปุ๋ย การพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรู ตลอดจนการปลิดดอก ปลิดผล เพื่อไว้ผลให้มีปริมาณที่เหมาะสม เป็นต้น และปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น การแพร่ระบาดของโรคและแมลง และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรอีกประการหนึ่งก็คือ ปริมาณผลไม้ชนิดอื่นในท้องตลาด ซึ่งถ้าหากปริมาณผลไม้ชนิดอื่นมีมาก กำลังเป็นที่นิยมบริโภค ราคาของฝรั่งก็จะต่ำลง และหากปริมาณผลไม้ชนิดอื่นมีน้อยราคาฝรั่งก็จะสูงขึ้น

1. ปริมาณผลผลิต

ฝรั่งจะเริ่มให้ผลผลิตเมื่อปลูกได้ประมาณ 9 เดือน ซึ่งในช่วงแรกนี้เกษตรกรส่วนใหญ่จะให้มีการติดลูกน้อย เนื่องจากในช่วงปีแรกต้นฝรั่งยังเล็กไม่แข็งแรง การไว้ผลมากจะทำให้ต้นโทรมเร็ว และคุณภาพของผลฝรั่งไม่ดี ดังนั้นเกษตรกรโดยส่วนใหญ่จะเริ่มไว้ผลเต็มที่เมื่อฝรั่งเริ่มขึ้นปีที่ 2 ทั้งนี้ต้นฝรั่งจะมีสภาพพร้อมที่จะให้ผลผลิตได้เต็มที่ในปีต่อ ๆ ไป

ตารางที่ 3.10 แสดงเปรียบเทียบผลต่างต้นทุนที่สำคัญของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม

หน่วย : บาท

อายุฝรั่ง (ปี)	ค่าวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาต้นฝรั่ง			ค่าแรงงานในการทำสวนฝรั่ง			ค่าวัสดุในการห่อผลฝรั่ง		
	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	ผลต่าง	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	ผลต่าง	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	ผลต่าง
1	(จัดสรรค่าใช้จ่ายแล้ว)								
2	6,041.02	3,993.96	2,047.06	3,475.51	2,501.90	973.61	526.80	549.95	(23.15)
3	8,348.20	6,306.86	2,041.34	4,380.14	3,627.94	752.20	1,013.34	1,181.02	(167.68)
4	8,348.20	6,306.86	2,041.34	4,380.14	3,627.94	752.20	1,013.34	1,181.02	(167.68)
5	8,348.20	6,306.86	2,041.34	4,380.14	3,627.94	752.20	1,013.34	1,181.02	(167.68)
6	8,119.48	6,139.28	1,980.20	4,067.53	3,265.35	802.18	993.85	1,124.11	(130.26)
7	8,074.18	6,119.10	1,955.08	3,951.32	3,176.27	775.05	927.60	1,064.98	(137.38)
รวม	47,279.28	35,172.92	12,106.36	24,634.78	19,827.34	4,807.44	5,488.27	6,282.10	(793.83)

จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรสามารถเก็บผลฝรั่งจำหน่ายได้ประมาณ 7-10 วันต่อครั้ง โดยจะมีการทยอยเก็บผลฝรั่งไปเรื่อย ๆ จึงทำให้สามารถเก็บผลจำหน่ายได้ตลอดปี สำหรับช่วงที่ปริมาณฝรั่งออกมาน้อยคือประมาณเดือนมีนาคม-เมษายน เนื่องจากเป็นช่วงที่อากาศร้อน ผลฝรั่งที่เก็บเกี่ยวสามารถจำแนกเป็น 4 ประเภท คือ

- <u>ผลดี</u> จะมีลักษณะผลสวยไม่มีรอยตำหนิหรือรอยช้ำใด ๆ มีทรงผลกลมโต เป็นฝรั่งที่สามารถจำหน่ายได้ราคาสูงสุด ซึ่งในการกำหนดราคาพ่อค้าผู้รับซื้อจะเป็นผู้กำหนดให้ หากสวนใดมีผลฝรั่งคุณภาพดี คือมีผลกลมโต รสหวานกรอบ จะให้ราคาสูง หากสวนใดมีผลดีที่มีคุณภาพรองลงมาคือมีผลโต ผิวขรุขระบ้าง มีรสอร่อยน้อยกว่า ก็จะกำหนดราคาให้ต่ำกว่า จากการสำรวจพบว่าสวนกลุ่มที่ให้การดูแลรักษาผลดีจะมีคุณภาพดี เนื่องจากได้รับการเอาใจใส่ จึงสามารถจำหน่ายได้ราคาสูงกว่าสวนที่ให้การดูแลรักษาน้อย

- <u>ผลลาย</u> เป็นผลที่มีผิวลายดำหรือแดงหรือบางครั้งมีรอยจุดดำเล็ก ๆ แต่ไม่มากนัก ผลลายนี้พบว่าบางครั้งมีผลขนาดโตแต่ผิวขรุขระไม่สวย ก็อาจจัดเป็นประเภทฝรั่งลายด้วย

- <u>ผลตำหนิ</u> เป็นผลที่มีรอยช้ำรอยเจาะของแมลง มีตำหนิเป็นจุดใหญ่ แต่สามารถรับประทานได้ เป็นฝรั่งที่มีราคาต่ำสุด

- <u>ผลเสีย</u> เป็นผลที่สุกหรือช้ำ เนื่องจากเก็บผลไม่ทันหรือมีแมลงมาเจาะกินผลก่อนเก็บผล ซึ่งบางครั้งก็ร่วงหล่นที่พื้นไม่สามารถจำหน่ายได้

ปริมาณและคุณภาพของผลผลิตที่เก็บได้ของเกษตรแต่ละกลุ่ม มีความแตกต่างกัน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1.1 <u>ปริมาณผลผลิตของเกษตรกรกลุ่มที่ 1</u>

เกษตรกรกลุ่มที่ 1 มักจะไว้ผลฝรั่งในปริมาณที่คาดว่าจะเหมาะสมในแต่ละต้น โดยจะมีการปลิดผลทิ้งเพื่อไม่ให้มีผลมากเกินไป ซึ่งจะทำให้ผลมีขนาดเล็กและต้นจะโทรมเร็ว โดยส่วนใหญ่จะไว้ผลกิ่งละ 1 ผล ซึ่งในการทำเช่นนี้จะทำให้ผลฝรั่งใหญ่ มีคุณภาพดี และทำให้สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึงด้วย จากการสำรวจพบว่าในกลุ่มนี้จะมีอัตราผลเสียประมาณร้อยละ 10 ของปริมาณผลผลิตที่เก็บจำหน่ายได้ สำหรับน้ำหนักผลฝรั่งในช่วงอายุ 2 ปี จะมีน้ำหนักตั้งแต่ 500-1,000 กรัมต่อผล และจะลดลงเมื่ออายุมากขึ้น โดยในปีที่ 3-5 จะมีน้ำหนักระหว่าง 350-500 กรัมต่อผล และปีที่ 6-7 จะมีน้ำหนักระหว่าง 300-350 กรัมต่อผล

ปริมาณผลผลิตฝรั่งในปีที่ 2 มีเฉลี่ยไร่ละ 4,341.19 กิโลกรัม เป็นผลดี 3,085.57 กิโลกรัม หรือคิดเป็นร้อยละ 71.08 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด ผลลาย 822.57 กิโลกรัม หรือคิดเป็นร้อยละ 18.95 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด และมีผลตำหนิ 433.05 กิโลกรัม หรือคิดเป็นร้อยละ 9.97 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด ในปีที่ 3-5 มีผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 7,098.16 กิโลกรัม เป็นผลดี 4,340.16 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 61.14 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด ผลลาย 2,007.23 กิโลกรัม หรือคิดเป็นร้อยละ 28.28 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด ผลตำหนิ 750.77 กิโลกรัม หรือคิดเป็นร้อยละ 10.58 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด ปีที่ 6 มีปริมาณผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 5,323.62 กิโลกรัม เป็นผลดี 2,786.34 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 52.34 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด ผลลาย 1,913.66 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 35.95 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด และมีผลตำหนิ 623.62 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 11.71 ของปริมาณผลผลิต และในปีที่ 7 มีปริมาณผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 4,968.69 กิโลกรัม เป็นผลดี 2,500.54 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 50.33 ของปริมาณผลผลิต ผลลาย 1,870.10 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 37.63 ของปริมาณผลผลิต และผลตำหนิ 598.05 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 12.04 ของปริมาณผลผลิต (ตารางที่ 3.11)

1.2 <u>ปริมาณผลผลิตของเกษตรกรกลุ่มที่ 2</u>

เกษตรกรกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่ให้การดูแลรักษาต้นฝรั่งน้อย ไม่มีการตัดแต่งกิ่งและปลิดผลให้อยู่ในปริมาณที่เหมาะสม เนื่องจากเกษตรกรประสงค์ที่จะให้ได้ผลผลิตมาก ๆ จึงมีผลทำให้ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพด้อยกว่ากลุ่มที่ 1 จากการสำรวจพบว่าผลผลิตของเกษตรกรกลุ่มที่ 2 จะมีน้ำหนักตั้งแต่ 500-1,000 กรัมต่อผล และจะลดลงเมื่ออายุมากขึ้น โดยในช่วงปีที่ 3-5 จะมีน้ำหนักระหว่าง 300-450 กรัมต่อผล และในปีที่ 6-7 จะมีน้ำหนักระหว่าง 250-300 กรัมต่อผล

ปริมาณผลผลิตฝรั่งในปีที่ 2 มีเฉลี่ยไร่ละ 4,335 กิโลกรัม เป็นผลดี 2,174.65 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 50.16 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด ผลลาย 1,537.30 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 35.46 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด และผลตำหนิ 623.05 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 14.38 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด ในปีที่ 3-5 มีปริมาณผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 6,982.09 กิโลกรัม เป็นผลดี 3,136.52 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 44.92 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด ผลลาย 2,795.83 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 40.04 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด และผล

ตำหนิ 1,049.74 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 15.02 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด และจะเริ่มมีผลผลิตลดลงในปีที่ 6 โดยมีผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 4,873.46 กิโลกรัม เป็นผลดี 1,930.42 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 39.61 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด ผลลาย 2,122.96 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 43.56 และมีผลตำหนิ 820.08 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 16.83 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด และในปีที่ 7 มีปริมาณผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 4,617.07 กิโลกรัม เป็นผลดี 1,808.69 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 39.17 ของปริมาณผลิตทั้งหมด ผลลาย 2,030.61 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 43.98 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด และมีผลเสีย 777.77 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 16.85 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด (ตารางที่ 3.11)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตารางที่ 3.11 ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่และอัตราร้อยละของผลผลิตของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม

อายุฝรั่ง (ปี)	กลุ่มที่ 1							กลุ่มที่ 2						
	ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (ก.ก.)				อัตราร้อยละของผลผลิต			ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (ก.ก.)				อัตราร้อยละของผลผลิต		
	ผลดี	ผลลาย	ผลตำหนิ	รวม	ผลดี	ผลลาย	ผลตำหนิ	ผลดี	ผลลาย	ผลตำหนิ	รวม	ผลดี	ผลลาย	ผลตำหนิ
2	3,085.57	822.57	433.05	4,341.19	71.08	18.95	9.97	2,174.65	1,537.30	623.05	4,335.00	50.16	35.46	14.38
3	4,340.16	2,007.23	750.77	7,098.16	61.14	28.28	10.58	3,136.52	2,795.83	1,049.74	6,982.09	44.92	40.04	15.02
4	4,340.16	2,007.23	750.77	7,098.16	61.14	28.28	10.58	3,136.52	2,795.83	1,049.74	6,982.09	44.92	40.04	15.02
5	4,340.16	2,007.23	750.77	7,098.16	61.14	28.28	10.58	3,136.52	2,795.83	1,049.74	6,982.09	44.92	40.04	15.02
6	2,786.34	1,913.66	623.62	5,323.62	52.34	35.95	11.71	1,930.42	2,122.96	820.08	4,873.46	39.61	43.56	16.83
7	2,500.54	1,870.10	598.05	4,968.69	50.33	37.63	12.04	1,808.69	2,030.61	777.77	4,617.07	39.17	43.98	16.85
รวม	21,392.93	10,628.02	3,907.03	35,927.98				15,323.32	14,078.36	5,370.12	34,771.80			

จากตารางที่ 3.11 จะเห็นได้ว่าผลผลิตของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 มีคุณภาพดีกว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 2 โดยมีผลดีสูงถึงร้อยละ 50.33-71.08 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด มีผลลายประมาณร้อยละ 18.95-37.63 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด และมีผลตำหนิประมาณร้อยละ 9.97-12.04 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด เนื่องจากมีการดูแลรักษาเป็นอย่างดี สำหรับเกษตรกรกลุ่มที่ 2 ผลผลิตที่ได้รับจะมีผลดีระหว่างร้อยละ 39.17-50.16 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด และมีผลลายร้อยละ 35.46-43.98 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด และพบว่ามีผลตำหนิจำนวนสูงถึงร้อยละ 14.37-16.84 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด เนื่องจากมีการดูแลรักษาน้อย

2. ราคา

ราคาจำหน่ายของฝรั่งจะขึ้นอยู่กับคุณภาพของฝรั่ง ปริมาณฝรั่งที่มีอยู่ในตลาด และปริมาณผลไม้ชนิดอื่นในตลาด

2.1 ราคาจำหน่ายฝรั่งของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 ราคาที่จำหน่ายจะเป็นไปตามประเภทของฝรั่ง ซึ่งโดยทั่วไปจะแบ่งราคาเป็น 3 ราคา ได้แก่ ราคาของผลดี ผลลาย และผลตำหนิ ราคาจำหน่ายผลดีของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 ส่วนใหญ่จะได้ราคาดีเนื่องจากฝรั่งมีคุณภาพดี คือมีทรงกลมโต ผิวสวยออกสีขาวนวล และมีรสหวาน บางสวนอาจจะสามารถจำหน่ายได้ในราคากิโลกรัมละ 6-7 บาท แต่โดยเฉลี่ยแล้วจะสามารถจำหน่ายได้ราคากิโลกรัมละ 5 บาท ผลลายราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 3 บาท และผลตำหนิราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1 บาท

2.2 ราคาจำหน่ายฝรั่งของเกษตรกรกลุ่มที่ 2 ราคาจำหน่ายมี 3 ราคาเช่นกัน ได้แก่ ราคาของผลดี ผลลาย และผลตำหนิ ราคาของผลดีส่วนใหญ่แล้วจะได้ราคาต่ำกว่าของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 เนื่องจากผลดีที่ได้จะมีทรงผลไม่ได้ขนาดตามต้องการ ผิวขรุขระบ้างและรสชาติด้อยกว่าของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 โดยทั่วไปจะสามารถจำหน่ายราคาผลดีเฉลี่ยกิโลกรัมละ 4 บาท ผลลายราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2-3 บาท และผลตำหนิราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1 บาท

จากปริมาณและราคาจำหน่ายฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ทำให้ทราบถึงรายได้จากการปลูกฝรั่งดังตารางที่ 3.12 และเพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างรายได้ของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม ได้แสดงการเปรียบเทียบรายได้ต่อไร่ต่อปี ตามรายละเอียดในตารางที่ 3.13

ตารางที่ 3.12 รายได้จากการขายผลผลิตในการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม

หน่วย : บาท

อายุฝรั่ง (ปี)	เกษตรกรกลุ่มที่ 1 รายได้เฉลี่ยต่อไร่				เกษตรกรกลุ่มที่ 2 รายได้เฉลี่ยต่อไร่			
	ผลดี	ผลลาย	ผลตำหนิ	รวม	ผลดี	ผลลาย	ผลตำหนิ	รวม
2	15,427.85	2,467.71	433.05	18,328.61	8,698.60	4,611.90	623.05	13,933.55
3	21,700.80	6,021.69	750.77	28,473.26	12,546.08	8,387.49	1,049.74	21,983.31
4	21,700.80	6,021.69	750.77	28,473.26	12,546.08	8,387.49	1,049.74	21,983.31
5	21,700.80	6,021.69	750.77	28,473.26	12,546.08	8,387.49	1,049.74	21,983.31
6	13,931.70	5,740.98	623.62	20,296.30	7,721.68	6,368.88	820.08	14,910.64
7	12,502.70	5,610.30	598.05	18,711.05	7,234.76	6,091.83	777.77	14,104.36
รวม	106,964.65	31,884.06	3,907.03	142,755.74	61,293.28	42,235.08	5,370.12	108,898.48

ตารางที่ 3.13 แสดงการเปรียบเทียบรายได้ต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม

อายุฝรั่ง (ปี)	เกษตรกรกลุ่มที่ 1 (บาท)	เกษตรกรกลุ่มที่ 2 (บาท)	ผลต่าง (บาท)	ร้อยละ
2	18,328.61	13,933.55	4,395.06	31.54
3	28,473.26	21,983.31	6,489.95	29.52
4	28,473.26	21,983.31	6,489.95	29.52
5	28,473.26	21,983.31	6,489.95	29.52
6	20,296.30	14,910.64	5,385.66	36.12
7	18,711.05	14,104.36	4,606.69	32.66
รวม	142,755.74	108,898.48	33,857.26	31.09

หมายเหตุ : จากการเปรียบเทียบผลต่างและการคำนวณร้อยละได้ใช้ข้อมูลจากรายได้ต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรกลุ่มที่ 2 เป็นฐาน

จากการเปรียบเทียบรายได้ของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม จะเห็นว่ารายได้แตกต่างกันอย่างมากโดยเกษตรกรกลุ่มที่ 1 มีรายได้สูงกว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 2 เฉลี่ยร้อยละ 31.54 ในปีที่ 3-5 เฉลี่ยร้อยละ 29.52 และในปีที่ 6-7 เฉลี่ยไร่ละ 36.12 และ 32.66 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากผลผลิตฝรั่งของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 มีคุณภาพดีสามารถจำหน่ายได้ในราคาสูงกว่ากลุ่มที่ 2

<u>การเปรียบเทียบต้นทุนและรายได้จากการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม</u>

จากตารางที่ 3.14 จะเห็นได้ว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 1 มีกำไรจากการจำหน่ายผลผลิตในปีที่ 2 จำนวนเฉลี่ยไร่ละ 6,619.87 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.12 ของรายได้รวม ในปีที่ 3 มีกำไรเฉลี่ยไร่ละ 12,525.56 บาท หรือ คิดเป็นร้อยละ 43.99 ของรายได้รวม และในปีที่ 7 มีกำไรเฉลี่ยไร่ละ 3,510.31 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.76 ของรายได้รวม สำหรับเกษตรกรกลุ่มที่ 2 มีกำไรจากการจำหน่ายผลผลิตในปีที่ 2 จำนวนเฉลี่ยไร่ละ 5,199.76 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.32 ของรายได้รวม ในปีที่ 3 มีกำไรเฉลี่ยไร่ละ 8,641.42 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.31 ของรายได้รวม และในปีที่ 7 มีกำไรเฉลี่ยไร่ละ 1,469.29 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.42 ของรายได้รวม เมื่อเปรียบเทียบรายได้ต่อกิโลกรัมที่จำหน่ายได้แล้ว เกษตรกรกลุ่มที่ 1 สามารถจำหน่ายได้ระหว่าง 3.77-4.22 บาทต่อกิโลกรัม เกษตรกรกลุ่มที่ 2 สามารถจำหน่ายได้ระหว่าง 3.05-3.21 บาทต่อกิโลกรัม

ตารางที่ 3.14 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนและรายได้จากการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่เฉลี่ยต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม

รายการ	อายุฝรั่ง (ปี)						จำนวนรวม
	2	3	4	5	6	7	
เกษตรกรกลุ่มที่ 1							
รายได้จากการขาย (บาท) [1]	18,328.61	28,473.26	28,473.26	28,473.26	20,296.30	18,711.05	142,755.74
ต้นทุนการปลูก (ภายหลังการแบ่งสรรค่าใช้จ่ายแล้ว) [2] (บาท)	11,708.74	15,947.70	16,252.06	16,059.64	15,371.80	15,200.74	90,540.68
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (บาท)	6,619.87	12,525.56	12,221.20	12,413.62	4,924.50	3,510.31	52,215.06
ปริมาณผลฝรั่งที่เก็บเกี่ยวได้ (ก.ก.)	4,341.19	7,098.16	7,098.16	7,098.16	5,323.62	4,968.69	35,927.98
ราคาขาย/ก.ก.	4.22	4.01	4.01	4.01	3.81	3.77	3.97
ต้นทุน/ก.ก.	2.69	2.25	2.29	2.26	2.89	3.06	2.52
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ/ก.ก.	1.53	1.76	1.72	1.75	0.92	0.71	1.45
อัตราร้อยละกำไรสุทธิ	36.12	43.99	42.92	43.60	24.26	18.76	36.58
เกษตรกรกลุ่มที่ 2							
รายได้จากการขาย (บาท) [3]	13,933.55	21,983.31	21,983.31	21,983.31	14,910.64	14,104.36	108,898.48
ต้นทุนการปลูก (ภายหลังการแบ่งสรรค่าใช้จ่ายแล้ว) [4] (บาท)	8,733.79	13,341.89	13,674.88	13,472.32	12,733.49	12,635.07	74,591.44
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (บาท)	5,199.76	8,641.42	8,308.43	8,510.99	2,177.15	1,469.29	34,307.04
ปริมาณผลฝรั่งที่เก็บเกี่ยวได้ (ก.ก.)	4,335.00	6,982.09	6,982.09	6,982.09	4,873.46	4,617.07	34,771.80
ราคาขาย/ก.ก.	3.21	3.15	3.15	3.15	3.06	3.05	3.13
ต้นทุน/ก.ก.	2.01	1.91	1.96	1.93	2.61	2.74	2.15
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ/ก.ก.	1.20	1.24	1.19	1.22	0.45	0.31	0.98
อัตราร้อยละกำไรสุทธิ	37.32	39.31	37.79	38.72	14.60	10.42	31.50

หมายเหตุ 1 จากตารางที่ 3.12 3 จากตารางที่ 3.12
2 จากตารางที่ 3.7 4 จากตารางที่ 3.8

การวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจ

จากประเภทค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการทำสวนฝรั่ง ควรที่จะวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเหล่านี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการวางแผนและการควบคุม ตลอดจนนำมาใช้ในการตัดสินใจ การวิเคราะห์ต้นทุนอาจทำได้หลายลักษณะ แต่ในที่นี้จะวิเคราะห์ต้นทุนในลักษณะที่ดูความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนกับปริมาณผลผลิตฝรั่งที่เก็บเกี่ยวและสามารถจำหน่ายได้ และนำผลการวิเคราะห์ต้นทุนมาใช้ในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานให้ได้ผลยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการทำสวนฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ ในที่นี้จะแยกต้นทุนออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. ต้นทุนคงที่ (FIXED COST)
2. ต้นทุนผันแปร (VARIABLE COST)

ต้นทุนคงที่ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จำนวนจะคงที่สำหรับปริมาณการผลิตระดับหนึ่งภายในระดับการผลิตนั้น (RELEVANT RANGE) ไม่ว่าปริมาณการผลิตจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง ค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะมีจำนวนคงที่ และต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตจะลดลงเมื่อปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นและในทางกลับกันต้นทุนต่อหนึ่งหน่วยผลผลิตจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อปริมาณการผลิตลดลง[2] ต้นทุนคงที่สำหรับการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ประกอบด้วย

1. ค่าแรงงานประจำ ได้แก่ ค่าแรงโกยเลน
2. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือการเกษตร
3. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือการเกษตร
4. ค่าเช่าที่ดิน
5. ค่าใช้จ่ายอื่น เช่น ค่าอุปกรณ์การเกษตร ค่าไม้ค้ำกิ่งและค่าเชือก เป็นต้น

---

[2] เรื่องเดียวกัน, หน้า 16.

ค่าใช้จ่ายประเภทดังกล่าวถือเป็นต้นทุนคงที่ เนื่องจากค่าใช้จ่ายดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ กล่าวคือไม่ว่าต้นฝรั่งจะมีอายุเท่าใดและปริมาณผลฝรั่งที่เก็บเกี่ยวได้จะมีมากหรือน้อยเพียงใด เกษตรกรก็จำเป็นต้องจ่ายค่าใช้จ่ายเหล่านี้เป็นจำนวนเท่ากันทุกปี เช่น ค่าเช่าที่ดิน เกษตรกรจะต้องจ่ายค่าเช่าที่ดินปีละ 500 บาทต่อไร่ทุกปี ทั้งนี้ไม่ว่าปริมาณผลฝรั่งที่เก็บเกี่ยวได้จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นหรือลดลงก็ตาม

<u>ต้นทุนผันแปร</u> หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงโดยมีส่วนสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณผลผลิตและต้นทุนต่อหนึ่งหน่วยผลผลิตของค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะคงที่ไม่ว่าปริมาณการผลิตจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง[3] ต้นทุนผันแปรสำหรับการทำสวนฝรั่ง ประกอบด้วย

1. <u>ค่าวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาต้นฝรั่ง</u> ได้แก่ ค่าปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมี ค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชและค่าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยที่ปริมาณผลผลิตฝรั่งจะมากหรือน้อยและมีคุณภาพเพียงใดนั้นจะขึ้นอยู่กับการดูแลรักษาต้นฝรั่งให้มีความสมบูรณ์แข็งแรง ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ที่จะทำให้ต้นฝรั่งมีความสมบูรณ์แข็งแรงพร้อมที่ให้ผลผลิตอย่างสม่ำเสมอ ก็คือ การให้ปุ๋ย ซึ่งการให้สารอาหารแก่ต้นฝรั่งอย่างเพียงพอจะทำให้ต้นฝรั่งมีผลผลิตมากและมีคุณภาพดี หากต้นฝรั่งได้รับสารอาหารน้อยผลผลิตที่ได้ก็จะน้อยและไม่มีคุณภาพ สำหรับการป้องกันศัตรูพืชเป็นสิ่งจำเป็นมากเนื่องจากฝรั่งเป็นพืชที่มีโรคและแมลงศัตรูพืชมาก หากไม่ได้รับการดูแลพ่นสารป้องกันอย่างทั่วถึงแล้วจะทำให้ปริมาณผลผลิตฝรั่งที่จะสามารถจำหน่ายได้น้อยหรือบางครั้งอาจทำให้ต้นฝรั่งไม่สามารถมีผลผลิตที่จะเก็บเกี่ยวได้ นอกจากนี้ฝรั่งเป็นพืชที่ต้องการน้ำมากจำเป็นต้องมีการให้น้ำอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ หากมีการให้น้ำไม่สม่ำเสมอจะทำให้ต้นฝรั่งไม่เจริญเติบโตพร้อมที่จะมีผลผลิตได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวมีส่วนสัมพันธ์กับปริมาณผลผลิตจึงถือเป็นต้นทุนผันแปร

2. <u>ค่าแรงงานในการดูแลรักษาสวนฝรั่ง</u> เช่นการใส่ปุ๋ย การรดน้ำ ตลอดจนการห่อผลและเก็บผล นับเป็นค่าใช้จ่ายที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณผลผลิต กล่าวคือเมื่อมีการดูแลรักษาเป็นอย่างดีและสม่ำเสมอจะทำให้ฝรั่งมีผลผลิตมากขึ้นด้วย สำหรับค่าแรงห่อผลและค่าแรงเก็บผลนั้นเมื่อผลผลิตฝรั่งมีมากก็จะทำให้มีค่าแรงเพิ่มขึ้นด้วย และเมื่อปริมาณผลฝรั่งมี

---

[3] เรื่องเดียวกัน, หน้า 16.

จำนวนน้อยการจ้างแรงงานในการห่อผลและเก็บเกี่ยวผลก็มีน้อยด้วย จึงถือว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นต้นทุนผันแปร

3. <u>ค่าวัสดุในการห่อผลฝรั่ง</u> ได้แก่ค่าถุงพลาสติกและค่ากระดาษห่อผลนับเป็นค่าใช้จ่ายที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณผลผลิตเช่นเดียวกัน กล่าวคือเมื่อปริมาณผลฝรั่งมีมากจำเป็นต้องใช้ถุงพลาสติกและกระดาษมาก และเมื่อปริมาณผลฝรั่งมีจำนวนน้อยถุงพลาสติกและกระดาษที่ใช้ในการห่อผลก็จะมีน้อย จึงถือว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นต้นทุนผันแปร

ในการวิเคราะห์ต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่ในการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม ได้แสดงไว้ในตารางที่ 3.15 และ 3.16 ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ต้นทุนในการทำสวนฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 (ตารางที่ 3.15) จะเห็นได้ว่าต้นทุนทั้งหมดที่ใช้ในการทำสวนฝรั่งส่วนใหญ่จะเป็นต้นทุนผันแปร ซึ่งเมื่อนำมาคิดเป็นร้อยละของต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นจะมีค่าเท่ากับร้อยละ 87.22 ในจำนวนนี้ค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชและค่าปุ๋ยเคมีเป็นค่าใช้จ่ายสูงที่สุด กล่าวคือคิดเป็นร้อยละ 21.24 และ 21.19 ของต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นตามลำดับ สำหรับต้นทุนคงที่นั้นเมื่อนำมาคิดเป็นร้อยละของต้นทุนที่เกิดขึ้นจะมีค่าเท่ากับร้อยละ 12.78 ซึ่งในจำนวนต้นทุนคงที่นี้ค่าเช่าที่ดินเป็นค่าใช้จ่ายสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 3.87 ของต้นทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมด

2. ต้นทุนในการทำสวนฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ของเกษตรกรกลุ่มที่ 2 (ตารางที่ 3.16) จะเห็นได้ว่าต้นทุนทั้งหมดที่ใช้ในการทำสวนฝรั่งส่วนใหญ่จะเป็นต้นทุนผันแปร ซึ่งเมื่อนำมาคิดเป็นร้อยละของต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นจะมีค่าเท่ากับร้อยละ 83.92 ในจำนวนนี้ค่าปุ๋ยเคมีและค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชเป็นค่าใช้จ่ายสูงสุด กล่าวคือคิดเป็นร้อยละ 20.49 และ 18.05 ของต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นตามลำดับ สำหรับต้นทุนคงที่เมื่อนำมาคิดเป็นร้อยละของต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นจะมีค่าเท่ากับร้อยละ 16.08 ซึ่งในจำนวนนี้ ค่าเช่าที่ดินเป็นค่าใช้จ่ายสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 4.69 ของต้นทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมด

จากผลการวิเคราะห์ต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการทำสวนฝรั่งดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าในการทำสวนฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม ต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะเป็นต้นทุนผันแปร โดยมีค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ค่าปุ๋ยเคมี ค่าแรงในการห่อผล เป็น

ตารางที่ 3.15 ต้นทุนในการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ - เกษตรกรกลุ่มที่ 1

หน่วย : บาท

รายการ / ปี	ปีที่ 2		ปีที่ 3		ปีที่ 4		ปีที่ 5		ปีที่ 6		ปีที่ 7		รวม			
	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนคงที่	ร้อยละ	ต้นทุนผันแปร	ร้อยละ
รายจ่ายลงทุนในการปลูกจัดสวน		423.58		692.87		692.87		692.87		519.30		484.94			3,506.43	3.87
รายจ่ายประจำ																
1. ค่าวัสดุการักษาต้นฝรั่ง																
1.1 ค่าปุ๋ยคอก		457.43		688.64		688.64		688.64		668.43		664.43			3,856.21	4.26
1.2 ค่าปุ๋ยเคมี		2,443.08		3,388.06		3,388.06		3,388.06		3,298.86		3,281.19			19,187.31	21.19
1.3 ค่าสารกำจัดศัตรูพืช		2,370.40		3,410.50		3,410.50		3,410.50		3,324.52		3,307.50			19,233.92	21.24
1.4 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง																
1.4.1 เครื่องวัดน้ำ		634.91		664.54		664.54		664.54		636.50		630.93			3,895.96	4.30
1.4.2 เครื่องพ่นสาร		135.20		196.46		196.46		196.46		191.17		190.13			1,105.88	1.22
2. ค่าแรงงานในการทำสวนฝรั่ง																
2.1 ค่าแรงงานใส่ปุ๋ยคอก		12.54		13.40		13.40		13.40		12.85		12.74			78.33	0.09
2.2 ค่าแรงงานใส่ปุ๋ยเคมี		248.41		265.44		265.44		265.44		254.46		252.29			1,551.48	1.71
2.3 ค่าแรงงานพ่นสารกำจัดศัตรูพืช		382.32		398.60		398.60		398.60		388.11		386.03			2,352.26	2.60
2.4 ค่าแรงวัดน้ำ		423.44		477.64		477.64		477.64		458.94		455.25			2,770.55	3.06
2.5 ค่าแรงงานดูแลรักษาอื่น ๆ		1,088.59		1,140.18		1,140.18		1,140.18		1,106.93		1,100.34			6,716.40	7.42
2.6 ค่าแรงงานรักษาเลน	322.77		322.77		322.77		322.77		322.77		322.77		1,936.62	2.14		
2.7 ค่าแรงงานห่อผล		454.79		874.84		874.84		874.84		858.02		800.81			4,738.14	5.23
2.8 ค่าแรงงานเก็บผล		542.65		887.27		887.27		887.27		665.45		621.09			4,491.00	4.96
3. ค่าวัสดุในการห่อผลฝรั่ง																
3.1 ค่ากระดาษสีดำ		401.13		771.61		771.61		771.61		756.77		706.32			4,179.05	4.62
3.2 ค่ากระดาษห่อผล		125.67		241.73		241.73		241.73		237.08		221.28			1,309.22	1.45
4. ค่าใช้จ่ายอื่น																
4.1 ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือเกษตร	274.32		293.11		293.11		293.11		281.00		278.6		1,713.25	1.89		
4.2 ค่าอุปกรณ์การเกษตร	41.24		82.22		274.64		82.22		169.94		269.17		919.43	1.02		
4.3 ค่าไม้ค้ำ	348.47		513.61		513.61		513.61		509.50		508.68		2,907.48	3.21		
4.4 ค่าเชือก	17.40		25.41		25.41		25.41		25.21		25.16		144.00	0.16		
4.5 ค่าซ่อมแซม	0.00		0.00		111.94		111.94		111.94		111.94		447.76	0.49		
4.6 ค่าเช่าที่ดิน	560.40		598.80		598.80		598.80		574.05		569.15		3,500.00	3.87		
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	1,564.60	10,144.14	1,835.92	14,111.78	2,140.28	14,111.78	1,947.86	14,111.78	1,994.41	13,377.39	2,085.47	13,115.27	11,568.54	12.78	78,972.14	87.22

ตารางที่ 3.16 ต้นทุนในการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ - เกษตรกรกลุ่มที่ 2

หน่วย : บาท

รายการ \ ปี	ปีที่ 2		ปีที่ 3		ปีที่ 4		ปีที่ 5		ปีที่ 6		ปีที่ 7		รวม			
	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนคงที่	ร้อยละ	ต้นทุนผันแปร	ร้อยละ
รายจ่ายลงทุนในการปลูกจัดสร้าง		397.53		640.12		640.12		640.12		446.63		423.34			3,187.86	4.27
รายจ่ายประจำ																
1. ค่าวัสดุบำรุงรักษาต้นฝรั่ง																
1.1 ค่าปุ๋ยคอก		376.76		396.02		396.02		396.02		380.66		378.82			2,324.30	3.12
1.2 ค่าปุ๋ยเคมี		1,410.69		2,800.01		2,800.01		2,800.01		2,741.38		2,734.31			15,286.41	20.49
1.3 ค่าสารกำจัดศัตรูพืช		1,698.20		2,381.98		2,381.98		2,381.98		2,314.04		2,305.87			13,464.05	18.05
1.4 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง																
1.4.1 เครื่องสูบน้ำ		412.99		600.58		600.58		600.58		578.30		575.62			3,368.65	4.52
1.4.2 เครื่องพ่นสาร		95.32		128.27		128.27		128.27		124.90		124.48			729.51	0.98
2. ค่าแรงงานในการทำสวนฝรั่ง																
2.1 ค่าแรงงานใส่ปุ๋ยคอก		7.58		8.09		8.09		8.09		7.68		7.65			47.18	0.06
2.2 ค่าแรงงานใส่ปุ๋ยเคมี		90.95		167.54		167.54		167.54		162.63		162.04			918.24	1.23
2.3 ค่าแรงงานพ่นสารกำจัดศัตรูพืช		175.19		183.39		183.39		183.39		176.85		176.06			1,078.27	1.45
2.4 ค่าแรงงานน้ำ		264.06		399.32		399.32		399.32		385.08		383.36			2,230.46	2.99
2.5 ค่าแรงงานดูแลรักษาอื่น ๆ		635.76		665.54		665.54		665.54		641.77		638.92			3,913.07	5.25
2.6 ค่าแรงงานโกยเถน	311.69		311.69		311.69		311.69		311.69		311.69		1,870.14	2.51		
2.7 ค่าแรงงานห่อผล		474.79		1,019.61		1,019.61		1,019.61		970.47		919.42			5,423.51	7.27
2.8 ค่าแรงงานเก็บผล		541.88		872.76		872.76		872.76		609.18		577.13			4,346.47	5.83
3. ค่าวัสดุในการห่อผลฝรั่ง																
3.1 ค่ากระดาษสติก		418.76		899.29		899.29		899.29		855.95		810.93			4,783.51	6.41
3.2 ค่ากระดาษห่อผล		131.19		281.73		281.73		281.73		268.16		254.05			1,498.59	2.01
4. ค่าใช้จ่ายอื่น																
4.1 ค่าเสียมราคาเครื่องมือเกษตร	298.88		319.1		319.10		319.10		302.97		301.03		1,860.18	2.49		
4.2 ค่าอุปกรณ์การเกษตร	45.59		80.05		291.61		89.05		182.91		282.42		980.63	1.31		
4.3 ค่าไม้ค้ำ	363.83		546.96		546.96		546.96		541.61		540.97		3,087.29	4.14		
4.4 ค่าเชือก	19.80		30.44		30.44		30.44		30.15		30.13		171.40	0.23		
4.5 ค่าซ่อมแซม	0.00		0.00		130.43		130.43		130.43		130.43		521.72	0.70		
4.6 ค่าเช่าที่ดิน	562.35		600.40		600.40		600.40		570.05		566.4		3,500.00	4.69		
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	1,602.14	7,131.65	1,897.64	11,444.25	2,230.63	11,444.25	2,028.07	11,444.25	2,069.81	10,663.68	2,163.07	10,472.00	11,991.36	16.08	62,600.08	83.92

ค่าใช้จ่ายสูงที่สุด และสำหรับค่าใช้จ่ายประเภทต้นทุนคงที่ที่สูงที่สุดได้แก่ ค่าแรงงานดูแลรักษาสวน และค่าเช่าที่ดิน ตามลำดับ ซึ่งจะนำข้อมูลต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่นี้มาใช้ในการวิเคราะห์จุดเสมอตัว (BREAK-EVEN POINT)

<u>จุดเสมอตัว</u> (BREAK-EVEN POINT) หมายถึงจุดที่รายได้เท่ากับค่าใช้จ่ายพอดีหรือหมายถึงจุดที่กำไรเท่ากับศูนย์ จุดเสมอตัวเป็นจุดที่มีความสำคัญมากต่อธุรกิจ เพราะเป็นจุดที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนกำไรว่ากิจการควรจะขายสินค้าในปริมาณเท่าใดจึงจะได้รับรายได้ในจำนวนที่เท่ากับค่าใช้จ่ายพอดี

ในการวิเคราะห์จุดเสมอตัวในการทำสวนฝรั่งเพื่อต้องการที่จะศึกษาถึงปริมาณผลผลิตฝรั่งที่จะเก็บเกี่ยวและสามารถจำหน่ายได้ รวมทั้งรายได้ที่เกษตรกรจะได้รับจากการจำหน่ายผลฝรั่งในแต่ละปีของการลงทุนปลูกฝรั่ง เพื่อพิจารณาว่าเกษตรกรจะต้องเก็บเกี่ยวผลผลิตให้ได้ในปริมาณอย่างน้อยปีละเท่าใดจึงจะทำให้เกษตรกรมีรายได้เท่ากับค่าใช้จ่ายพอดี

ปริมาณขาย ณ จุดคุ้มทุน ได้จากสมการดังนี้

รายได้จากการจำหน่ายฝรั่ง = ต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้น

= ต้นทุนคงที่ + ต้นทุนผันแปร

โดยสมมติให้ Q = ปริมาณผลฝรั่งที่เก็บเกี่ยวและสามารถจำหน่ายได้ (กิโลกรัม)

S = ราคาขายฝรั่งเฉลี่ยต่อหน่วย (บาท/กิโลกรัม)

F = ต้นทุนคงที่

V = ต้นทุนผันแปรต่อหน่วย (บาท/กิโลกรัม)

จากสมการข้างต้นจะได้

$$QS = F + QV$$

$$QS - QV = F$$

$$Q(S-V) = F$$

ดังนั้น

$$Q = \frac{F}{S - V}$$

$$\text{ปริมาณผลฝรั่ง ณ จุดเสมอตัว} = \frac{\text{ต้นทุนคงที่}}{\text{ราคาขายต่อหน่วย - ต้นทุนผันแปรต่อหน่วย}}$$

ในการวิเคราะห์จะใช้ข้อสมมุติฐานดังต่อไปนี้

1. ราคาขายฝรั่ง

- ราคาขายฝรั่งของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 ในปีที่ 2 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 4.22 บาท ในปีที่ 3-7 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 4.01-3.77 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 3.14)

- ราคาขายฝรั่งของเกษตรกรกลุ่มที่ 2 ในปีที่ 2 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 3.21 บาท ในปีที่ 3-7 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 3.15-3.05 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 3.14)

2. ต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการทำสวนฝรั่งของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม จะเป็นไปตามตารางที่ 3.15 และ 3.16

3. ปริมาณผลฝรั่งที่เก็บเกี่ยวและสามารถจำหน่ายได้ในแต่ละปีจะเป็นไปตามตัวเลขที่แสดงไว้ในตารางที่ 3.11

จากตารางที่ 3.17 และ 3.18 ได้แสดงปริมาณผลผลิตฝรั่ง ณ จุดเสมอตัวในการทำสวนฝรั่งของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม สรุปได้ดังนี้

1. การทำสวนฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 (ตารางที่ 3.17) จะเห็นได้ว่าในปีที่ 2 เกษตรกรจะต้องขายฝรั่งในปริมาณเฉลี่ยไร่ละ 832.23 กิโลกรัม และในปีที่ 3-7 จะต้องขายฝรั่งในปริมาณเฉลี่ยไร่ละ 908.87-1,845.55 กิโลกรัม จึงจะทำให้เกษตรกรมีรายได้เท่ากับค่าใช้จ่ายพอดี และหากพิจารณาตลอดอายุของการทำสวนฝรั่งคือตั้งแต่ปีที่ 2 ซึ่งเป็นปีแรกที่สามารถจำหน่ายผลผลิตได้จนถึงปีที่ 7 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของการทำสวนฝรั่งจะพบว่าโดยเฉลี่ยเกษตรกรจะต้องเก็บเกี่ยวผลฝรั่งและสามารถจำหน่ายให้ได้อย่างน้อยที่สุดเฉลี่ยไร่ละ 6,535.90 กิโลกรัม จึงจะทำให้เกษตรกรไม่ต้องประสบผลขาดทุน

2. การทำสวนฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ของเกษตรกรกลุ่มที่ 2 (ตารางที่ 3.18) จะเห็นได้ว่าในปีที่ 2 เกษตรกรจะต้องขายฝรั่งในปริมาณเฉลี่ยไร่ละ 1,027.01 กิโลกรัม และในปีที่ 3-7 จะต้องขายฝรั่งในปริมาณเฉลี่ยไร่ละ 1,256.72-2,773.17 กิโลกรัม จึงจะทำให้เกษตรกรมีรายได้เท่ากับค่าใช้จ่ายพอดี และหากพิจารณาตลอดอายุของการทำสวนฝรั่งคือตั้งแต่ปีที่ 2 ซึ่งเป็นปีแรกที่สามารถจำหน่ายผลผลิตได้จนถึงปีที่ 7 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของการทำสวนฝรั่งจะพบว่าโดยเฉลี่ยเกษตรกรจะต้องเก็บเกี่ยวผลฝรั่งและสามารถจำหน่ายให้ได้อย่างน้อยที่สุดเฉลี่ยไร่ละ 9,016.06 กิโลกรัม จึงจะทำให้เกษตรกรไม่ประสบผลขาดทุน

เมื่อเปรียบเทียบปริมาณผลผลิตฝรั่ง ณ จุดคุ้มทุนของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่มแล้วจะเห็นได้ว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 1 มีปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุนต่ำกว่าปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุนของเกษตรกรกลุ่มที่ 2 ทั้งนี้เนื่องจากผลผลิตของกลุ่มที่ 1 มีคุณภาพดีจึงมีราคาขายที่สูงกว่า อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่มมีปริมาณผลผลิตที่เก็บเกี่ยวและสามารถจำหน่ายได้สูงกว่าปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุนมากจึงทำให้เกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีใครที่ประสบผลขาดทุนจากการจำหน่ายฝรั่ง จึงนับได้ว่าฝรั่งเป็นผลไม้ที่ทำรายได้ให้เกษตรกรได้ดีชนิดหนึ่ง

ตารางที่ 3.17 การคำนวณหาปริมาณผลผลิตฝรั่ง ณ จุดเสมอตัวต่อไร่ในแต่ละปีในการทำสวนฝรั่ง-เกษตรกรกลุ่มที่ 1

รายการ \ ปีที่	2	3	4	5	6	7	ราม
ราคาขายเฉลี่ย/กิโลกรัม S	4.22	4.01	4.01	4.01	3.81	3.77	3.97
ต้นทุนคงที่ (บาท) F	1,564.60	1,835.92	2,140.28	1,947.86	1,994.41	2,085.47	11,568.54
ต้นทุนผันแปร (บาท)	10,144.14	14,111.78	14,111.78	14,111.78	13,377.39	13,115.27	78,972.14
ปริมาณผลผลิตฝรั่ง (กิโลกรัม)	4,341.19	7,098.16	7,098.16	7,098.16	5,323.62	4,968.69	35,927.98
ต้นทุนผันแปร/กิโลกรัม (บาท) V	2.34	1.99	1.99	1.99	2.51	2.64	2.20
S-V	1.88	2.02	2.02	2.02	1.30	1.13	1.77
Q = F/S-V = ปริมาณผลผลิตฝรั่ง ณ จุดเสมอตัว (กิโลกรัม/ไร่)	832.23	908.87	1,059.54	964.29	1,534.16	1,845.55	6,535.90

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.18 การคำนวณหาปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัวต่อไร่ในแต่ละปีในการทำสวนฝรั่ง-เกษตรกรกลุ่มที่ 2

รายการ \ ปีที่	2	3	4	5	6	7	รวม
ราคาขายเฉลี่ย/กิโลกรัม S	3.21	3.15	3.15	3.15	3.06	3.05	3.13
ต้นทุนคงที่ (บาท) F	1,602.14	1,897.64	2,230.63	2,028.07	2,069.81	2,163.07	11,991.36
ต้นทุนผันแปร (บาท)	7,131.65	11,444.25	11,444.25	11,444.25	10,663.68	10,472.00	62,600.08
ปริมาณผลผลิตฝรั่ง (กิโลกรัม)	4,335.00	6,982.09	6,982.09	6,982.09	4,873.46	4,617.07	34,771.80
ต้นทุนผันแปร/กิโลกรัม (บาท) V	1.65	1.64	1.64	1.64	2.19	2.27	1.80
S-V	1.56	1.51	1.51	1.51	0.87	0.78	1.33
Q = F/S-V = ปริมาณผลผลิตฝรั่ง ณ จุดเสมอตัว (กิโลกรัม/ไร่)	1,027.01	1,256.72	1,477.24	1,343.09	2,379.09	2,773.17	9,016.06